

Strategija trajnostnega razvoja Občine Preddvor s poudarkom na turizmu 2016 – 2026

Oktober 2016

Naročnik:

Občina Preddvor

Dvorski trg 10

4205 Preddvor

Tel.: 04 275 10 00 Fax: 04 275 10 20

E-pošta: obcina.preddvor@siol.net, www.preddvor.si

Naziv dokumenta:

Strategija trajnostnega razvoja Občine Preddvor s poudarkom na turizmu 2026

Sprejeta na 14. redni seji Občine Preddvor dne 5. 10. 2016.

Datum:

Oktober 2016

Izdovalec:

K&Z, Svetovanje za razvoj d. o. o.

Kranjska cesta 4, 4240 Radovljica

Tel: + 386 (0) 590 28 280

E-pošta: info@kz-consult.si, www.kz-consult.si

Odgovorna nosilka naloge: Slavka Zupan

Področje turizma:

Gabrun Smart, Tomaž Štefe s.p.

Šmartno 33, 1211 Ljubljana – Šmartno

E-pošta: tomaz.stefe@gabrun.si

Odgovoren nosilec naloge: Tomaž Štefe

Strateška skupina
naročnika:

Miran Zadnikar, župan

Primož Bergant, Marko Bohinec, Janez Brolih, Darja Delavec, Aleš

Drekonja, Primož Gregorc, Metod Jagodic, Mirjam Pavlič, Miran

Perko, Boris Radjenovič, Rok Roblek, Ciril Zorman, Frančiška

Rozman, Rok Šimenc, Mile Špehar

Kazalo

OKRAJŠAVE	3
UVODNA BESEDA ŽUPANA	4
1. METODOLOŠKA POJASNILA	5
RAZLOGI ZA STRATEGIJO	5
STRATEGIJA Z VKLJUČEVANJEM JAVNOSTI	5
NAŠI TRAJNOSTNI ZGLEDI	5
NAMEN IN OBDOBJE VELJAVNOSTI STRATEGIJE	5
STRUKTURA DOKUMENTA	5
2. KRATEK OPIS OBMOČJA OBČINE PREDDVOR	6
OBČINA PREDDVOR V ŠTEVILKAH 2015	7
3. PREDDVOR DANES	9
3.1. KAJ SMO DOSEGLI OD LETA 2001 DO DANES?	9
3.2. SWOT ANALIZA PREDDVOR 2015 (ANALIZA PREDNOSTI, SLABOSTI, PRILOŽNOST IN TVEGANJ)	10
3.3. RAZVOJNI IZZIVI OBČINE PREDDVOR	11
4. STRATEGIJA PREDDVOR 2026	13
4.1. VIZIJA	13
4.2. VREDNOTE IN NAČELA DELOVANJA	14
4.3. CILJI IN PREDNOSTNA TEMATSKA PODROČJA	14
4.3.1 PREDDVOR, ZELENA OBČINA	16
4.3.2 PREDDVOR, PRIJAZNA SKUPNOST ZA BIVANJE DRUŽIN	19
4.3.3 PREDDVOR, PROSTOR TRAJNOSTNEGA PODJETNIŠTVA IN KMETIJSTVA	23
4.3.4 PREDDVOR, PREBUJENA TURISTIČNA DESTINACIJA	25
4.3.5 PREDDVOR, SODELUJOČA OBČINA	28
5. OKVIR ZA IZVAJANJE	29
5.1. SPREMLJANJE IN IZVAJANJE	29
5.2. FINANČNI OKVIR	29
5.3. ANALIZA TVEGANJ	30
VIRI IN LITERATURA	32
PRILOGE	33
PRILOGA 1 IZVEDBENI NAČRT DO 2026	33
PRILOGA 2 KAZALNIKI RAZVITOSTI OBČINE PREDDVOR 2015	36
PRILOGA 3 PREGLED REALIZACIJE CILJEV PRETEKLEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA OBČINE 2001-2010 (STANJE 2015)	41
PRILOGA 4 SOCIO-EKONOMSKA IN OKOLJSKA ANALIZA STANJA	43
PRILOGA 5 STRATEGIJA RAZVOJA IN TRŽENJA TURISTIČNE DESTINACIJE PREDDVOR	44

Okrajšave

AC	Avtocesta
CLLD	Razvoj, mi ga vodi skupnost (Ang. Community Led Local Development), del razvoja podeželja
DOLB	Mikro sistem daljinskega ogrevanja na lesno biomaso
DORR	Dogovor za razvoj regij
GOŠO	Gradnja optičnega širokopasovnega omrežja
GSO	Gensko spremenjeni organizmi
LEK	Lokalni energetske koncept
KR	Kranj
LJ	Ljubljana
MSP	Mala in srednja podjetja
MKČN	Mala komunalna čistilna naprava
NVO	Nevladna organizacija
NRP	Načrt razvojnih programov
OP	Operativni program
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
OŠ	Osnovna šola
PE	Ekvivalent števila prebivalcev (angl. Population Equivalent)
RD	Ribiška družina
P&R	Parkiranje in odpelji
RRP	Regionalni razvojni program
SLR LAS	Strategija lokalnega razvoja Lokalne akcijske skupine
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SWOT	Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in tveganj
TP	Tematsko področje strategije
TD	Turistično društvo
VŠ	Višja šola, tudi višješolska izobrazba
VS	Visoka šola, tudi visokošolska izobrazba
VŽU	Vseživljenjsko učenje

Uvodna beseda župana

Spoštovani občani, občanke, mladi, kmetje, podjetniki in investitorji!

Pred vami je razvojna strategija naše občine do leta 2026. Z njo smo skupaj z vami dogovorili, v kakšnem okolju želimo v prihodnje živeti in kakšni ukrepi občine so potrebni, da bomo začrtane cilje v naslednjih desetih letih tudi dosegli.

Razumeli smo, da je naša skupna vizija, da "Preddvor ostane prostor za zdravo, umirjeno ter varno bivanje družin, turistov in vseh, ki so okoljsko ozaveščeni in cenijo pristen stik z alpsko naravo in svojimi sosedi. Preddvor se umešča med ekološko najbolj napredne slovenske občine. Medosebne odnose in okolje postavljamo pred tehnološki napredek, trajnostni turizem, pridelavo hrane, lesno dejavnost ter storitve v kulturi pa med prednostne gospodarske dejavnosti. Skratka, želimo, da je Preddvor leta 2026 okoljsko učinkovita občina, turistično prebujena destinacija in zdrava skupnost."

Morda strategija res za koga ne prinaša nič novega, vendar pa jasno nakazuje, kaj bodo naše skupne prioritete v naslednjih letih. Želel bi izpostaviti nekatere med njimi.

Prvič, bolj profesionalno upravljanje turizma in pospešena promocija in nadgradnja tega, kar imamo in nas dela drugačne. To so dostopna in urejena obala jezera Črnava, razgledne pohodne poti, slovanska dediščina in ideje, ki so se izkazale za zanimive, a realne neskončne mize, festival posmodulje, vodna pot ob Kokri s piknik prostori in naravnim kopaljščem na otoku v Kokri in turistične prireditve.

Drugič, urejanje vaških središč, športno-rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov (otroška igrišča, mladinski prostor, park ...), ki bodo postali stičišče za neformalna druženja, praznovanja in kakovostno preživljanje prostega časa.

Tretjič, zagotavljanju varnosti na cestah, še posebej za pešce in kolesarje, odročne kmetije v Kokri, urejanju parkirišč ob vaseh in na izletniških točkah ter spodbujanju prehoda na javni prevoz in električna vozila.

Četrto, spodbujanju privatne iniciative, podjetništva in pridobivanju investitorjev oz. partnerjev v Grad Dvor, slovansko vas, 2. fazo športnega parka Voke, modernizacijo hotelskega kompleksa in vlaganja v poslovne dejavnosti in stanovanjske površine na že predvidenih območjih.

Uresničevanje strategije je v veliki meri odvisno od nas samih, naše sposobnosti sodelovanja in organiziranja, saj bodo zunanji investicijski EU in državni viri v naslednjih letih za manjše lokalne skupnosti praktično nedosegljivi. Prav tako gospodarskih in turističnih ciljev ne bomo mogli uresničiti brez načrtovanih naložb ključnih podjetij, predvsem hotela in Jelovice.

Naj se na koncu iskreno zahvaljujem vsem svetnicam in svetnikom, odbornikom, predstavnikom krajevnih odborov, članom strateške skupine in vsem vam, ki ste s sodelovanjem na delavnicah in v anketi prispevali k oblikovanju naše skupne smeri razvoja. Ob tem pa velja tudi iskreno povabilo k sodelovanju pri uresničevanju zapisanega, da naša občina (p)ostane Zelena in sodelujoča skupnost

Miran Zadnikar, župan

1. Metodološka pojasnila

Razlogi za strategijo

Občina Preddvor je svoj prvi razvojni program pripravila leta 2001, z veljavnostjo do leta 2010. V njem je opredelila sedem programov, od katerih je uspešno uresničevala cilje na okoljskem in družbenem področju, manj uspešno pa na področju turizma in gospodarstva. Okoliščine, v katerih deluje danes, so drugačne, manj predvidljive, lastni viri in finančna sredstva EU so v trendu zmanjševanja. Nove tehnologije in zaposlitveni koncepti vse bolj vplivajo na razvoj in delovanje manjših lokalnih skupnosti. Tako kot tudi druge slovenske občine se mora tudi Občina Preddvor s svojimi storitvami in infrastrukturo prilagajati novim okoliščinam, spremenjenemu življenjskemu slogu in potrebam občanov. Strategija predstavlja priložnost za pogovore, zato smo vodili [široko odprt proces priprave strategije in se spraševali po prednostnih nalogah za bolj usmerjen prehod v bolj vključujočo, razmišljujočo in trajnostno prihodnost občine](#).

Strategija z vključevanjem javnosti

V tem kontekstu je Občina Preddvor konec leta 2015 pristopila k izdelavi strategije trajnostnega razvoja, v kateri posebno pozornost namenja turizmu. [Metodologija priprave lokalnih strategij v Sloveniji ni predpisana](#), zato predmetna strategija smiselno povzema pristope strateškega načrtovanja na državni in regionalni ravni ter pretekle izkušnje. Strategija upošteva obstoječe sprejete sektorske programe občine in veljavni Občinski prostorski načrt, hkrati pa nakazuje potrebe po spremembah. Razvojne spremembe se v skupnosti lahko uvajajo le v konsenzu, zato se je v proces nastajanja preddvorske strategije prek 19 delavnic, ankete in intervjujev vključilo več kot 150 občanov vseh generacij. Nastajanje strategije je usmerjal strateški svet.

Naši trajnostni zgledi

Občina Preddvor sodi med manjše občine, a se kljub temu želi umeščati med vodilne na področju uvajanja visokih okoljskih standardov in družbenih vrednot. Pri pripravi strategije so sodelujoči izpostavili nekaj primerljivih lokalnih okolij in trajnostnih konceptov, ki Občini Preddvor predstavljajo zgled: Solčava kot trajnostna destinacija odličnosti Eden, Goriška brda za inovativnost in razpršenost ter tirolska in švicarska gorska območja.

Namen in obdobje veljavnosti strategije

Namen strategije je s prebivalci, glavnimi deležniki in organi občine dogovoriti smer nadaljnega razvoja, ključne cilje in strateške projekte občine Preddvor do leta 2026. Strategija občanom, podjetjem in investitorjem sporoča razvojne ambicije občine, vodstvu občine, upravi in javnim zavodom pa služi kot vodilo pri delovanju.

Struktura dokumenta

Dokument sestavljajo: kratka predstavitev občine s ključnimi dosežki glede na prvi razvojni program, opredelitev razvojnih izzivov s SWOT analizo, vizije in tematskih področji, strateških ciljev, kazalnikov ter ukrepov in projektov za reševanje opredeljenih izzivov. Podrobnejša analiza stanja s statističnimi kazalniki in podrobnejši koncept razvoja turizma s trženjskim načrtom se nahajata v prilogi strategije.

2. Kratak opis območja Občine Preddvor

Sončno podeželje v zaledju urbanega vozlišča nudi kakovosten prostor bivanja

Občina Preddvor je bila ustanovljena leta 1994. Današnji obseg je dobila leta 1998 z odcepitvijo naselij Spodnje in Zgornje Jezersko v samostojno občino Jezersko. S površino **87 km²** se med slovenskimi občinami uvršča na 81. mesto in predstavlja 4,1 % površine Gorenjske. Z 41 prebivalci/km² sodi med redkeje poseljene občine. Lega na stiku alpskega in predalpskega sveta občino Preddvor deli na dva dela: približno $\frac{3}{4}$ površine predstavlja (visokogorski svet zahodnih Kamniško-Savinjskih Alp z dolino Kokre, ki na jugu prehaja v nižinski (predalpski) svet Ljubljanske kotline (Kranjsko polje). **74,4 % površine občine Preddvor pokriva gozd. 57 % površine občine pa je opredeljeno kot Natura 2000 območje.**

V občini Preddvor je 14 naselij. Središče občine je v naselju Preddvor. Nadmorska višina občinskega središča znaša 479 metrov n.m.v. Preddvor je 10 km oddaljen od regijskega središča Kranja, **avtocestnega priključka in mednarodnega letališča** ter 34 km od Ljubljane. Osrednjo dostopno prometno žilo predstavlja regionalna cesta Kranj – Jezersko.

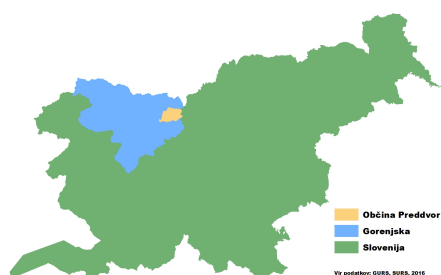
Južni del občine označuje **sončni zeleni termalni pas pod Storžičem**, ki ga megla Ljubljanske kotline le redko doseže. Na ravninskem območju prevladujejo gručaste vasi, za hribovska naselja pa je značilen sistem poselitve v obliki samotnih kmetij. **Naselje Kokra**, ki je razpotegnjeno po dolini reke Kokre, ob cesti Kranj-Jezerski vrh, z dobrimi desetimi kilometri predstavlja **najdaljšo slovensko vas**.

3.568 prebivalcev občine, s trendom upadanja

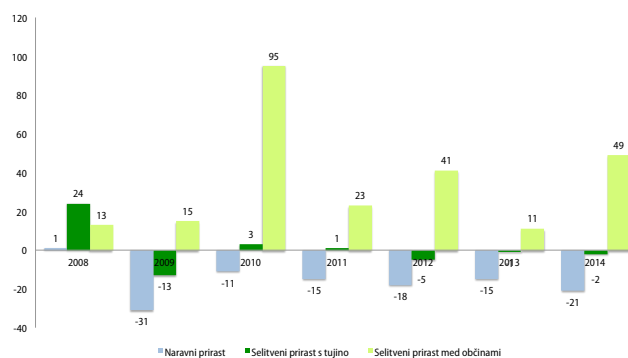
Na območju Občine Preddvor je leta 2015 živel **3.568 prebivalcev**, kar predstavlja 1,8 % prebivalcev Gorenjske. Tako kot v ostalih občinah v okolici Kranja je število prebivalcev v zadnjih 25 letih raslo hitreje od slovenskega in gorenjskega povprečja, z letno stopnjo okrog 1 %. Med letom 2000 in 2015 se je tako število prebivalstva povečalo za 19,6 % oz. 586 prebivalcev. V zadnjih letih se je dinamična rast ustavila, predvsem na račun negativnega naravnega prirasta ustavila. 91 % prebivalstva poseljuje dostopnejši južni del občine (Preddvor 878 prebivalcev, Bašelj 435, Tupaliče 402 ...). V hribovskih naseljih Kokra (265 prebivalcev) in Možjanca (60 prebivalcev) živi 9 % prebivalstva občine. Zadnjih deset let se število prebivalstva v obeh hribovskih vaseh ohranja, vendar ne raste. Starostna struktura v občini se poslabšuje, deloma tudi zaradi stanovalcev doma starostnikov v Potočah, kjer imajo nekateri stanovalci prijavljeno stalno prebivališče. Med vsemi naselji ima Možjanca največ (28 %) prebivalstva starejšega od 65 let. Demografska slika po naseljih je prikazana v tabeli 2.

Izobraženi prebivalci, pretežno na delu v Kranju in Ljubljani

Od 1.477 delovno aktivnih prebivalcev ima 533 občanov ali 36 % delovno aktivnih višjo ali visoko izobrazbo, kar je nad slovenskim in gorenjskim povprečjem. 1.113 ali 79 % delovno aktivnega prebivalstva pa se na delo vozi izven občine, saj je v občini le 660 delovnih mest. 296 prebivalcev Preddvora je tudi zaposleno na območju občine.¹ **84 % prebivalcev je dokaj ali zelo zadovoljnih s svojo občino kot krajem za bivanje in delo.**²

Slika 1 Preddvor v regiji in Sloveniji

Slika 2 Naravni in selitveni prirast po letih v občini Preddvor

¹ Vir vseh podatkov je SURS, 2015.

² Spletna anketa med občani Preddvora, April 2016.

Občina Preddvor v številkah 2015

Tabela 1 Občina Preddvor v številkah leta 2015 v primerjavi z Gorenjsko in Slovenijo

Kazalnik	Občina Preddvor	Gorenjska	Slovenija	Trend
Velikost v km ²	87	2137	20273	
Demografija				
Število prebivalcev H2_2015	3568	203929	2063077	→
Skupni prirast na 1.000 prebivalcev, 2015	7,3	-0,3	0,9	↗
Gostota poselitve, število prebivalcev/km ² , 2015	41,0	95,4	101,8	→
Povprečna starost, H2_2015	42,9	42,2	42,6	↗
Indeks staranja, H2_2015	128,2	115	121,4	↗
Število gospodinjstev, 2015	1200	77253	820541	→
Povprečna velikost gospodinjstva, 2015	2,8	2,6	2,5	→
Gospodarstvo, turizem, kmetijstvo in delovna mesta				
Delovno aktivno prebivalstvo (po prebivališču), dec. 2015	1477	82180	803644	→
Število delovnih mest (brez kmetov), 2015	660	67505	781820	↗
Samozaposlene osebe brez kmetov, dec. 2015	150	7070	67290	↗
Stopnja registrirane brezposelnosti, dec. 2015	6,0	8,7	12,3	→
Delovna mesta/delovno aktivno prebivalstvo, 2015	44,7 %	82,1 %	97,3 %	↘
Število podjetij, 2014	303	18391	186433	↗
Število podjetij/1000 prebivalcev	85,2	90,2	90,4	↘
Število oseb, ki delajo/podjetje v občini, 2014	2,4	3,7	4,4	↘
Dodana vrednost/ zaposlenega v gospodarskih družbah v EUR, 2014, AJPES	33.096	39.757	38.006	↘
Povprečna neto plača v EUR, 2015	890,14	1010,83	1013,23	↘
Število vseh turističnih ležišč, 2014	342	26307	113131	↘
Prenočitve turistov, 2014	11564	1741288	9590642	↘
Število kmetijskih gospodarstev, 2010	121	4476	74646	↘
Ekonomska velikost kmetije/kmetijsko gospodarstvo (v EUR), 2010	14520	15131	12233	→
Samozaposleni kmetje, 2015	50	2193	24052	↘
Znanje, kultura, šport, socialno in zdravstveno varstvo				
Delež otrok vključenih v vrtce po stalnem prebivališču, skupaj, 2014	76,6	72,8	76,5	↗
Število učencev na osnovno šolo/2014	181	241	214	→
Število študentov visokošolskega izobraževanja, 2014	164	8298	83699	↘
Število društev, AJPES, Marec 2016	34	-	23.839	
Število oskrbovancev v domovih institucionalnega varstva na 1000 preb., 2014	(233 mest)	9,0	9,7	
Število uporabnikov pomoči na domu na dan 31.12.2014	6	593	6.888	
Število prebivalcev/priznanega nosilca splošne zdravstvene storitve, ZZV Kranj, 2015	3.568	1.890	1.939	↘
Število stanovanj na 1.000 prebivalcev, 2011	363,3	387,4	412,0	
Površina pokritih/nepokritih vadbenih prostorov v m ² / na 1000 prebivalcev, Šport v številkah leta 2013	81/9.923	371/ 3.794	293/2.903	
Delež prebivalcev vključen v vsaj eno lokalno društvo, Anketa, 2016	46,3 %	-	-	
Promet				
Dolžina lokalnih cest in javnih poti v km, 2015 (DRSC)	77,7	2581,5	32.149,8	
Gostota cestnega omrežja km/km ² , 2014 (* 2008)	1,1	1,5*	1,9	→
Število osebnih avtomobilov na 1.000 prebivalcev, 2014	538	518	518	↗
Delež osebnih vozil, ki uporabljajo druga goriva (elektrika, plin, hibridni), SURS, 2014	NP	-	1 %	
Število uporabnikov javnega potniškega prometa, Alpetour, 2016	NP	-	-	
Delež oseb, ki vsak dan uporabi osebni avtomobil, Anketa, Občina Preddvor, 2016	57 %	-	-	-
Okolje				
Delež površine Natura 2000 območij (ZRSVN, 2015)	57 %	44,3 %	37 %	↗
Delež površine gozdov (ZGS, 2015)	74 %	65 %	58,4 %	↗
Število enot registrirane kulturne dediščine, Feb. 2016, Ministrstvo za kulturo	136	-	29812	
Nastali komunalni odpadki v kg/prebivalca, 2014	359	426	433	↘
Dolžina kanalizacijskega omrežja (km), Komunala Kranj, 2014 ³	12,902	791	8842	↗
% prebivalcev priključen na odvajanje in čiščenje odpadnih voda, Komunala Kranj ⁴ , 2014	32,8 %	-	-	↗
Dolžina vodovodnega omrežja (km), Občina Preddvor 2015, ostalo SURS	49,5	1349	24017	
Ocena emisij CO ₂ pri rabi energentov v občini Preddvor, LEK, 2010/2011	7.094 t/a	-	-	
Splošna ocena zadovoljstva bivanja v občini, Anketa, Občina Preddvor, 2016	6,6 od 10	-	-	

Vir: SURS, razen kadar je ob podatku navedeno drugače

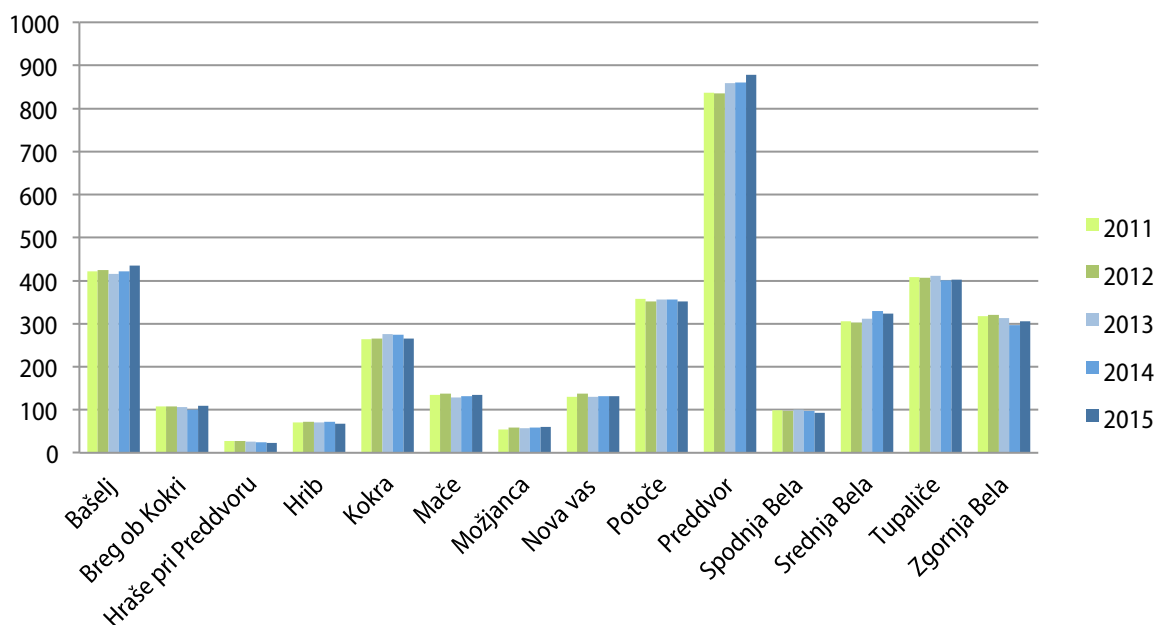
³ 1,627 km meteorne in 11,274 km fekalne kanalizacije, stanje 31.12.2014.

⁴ 243 prebivalcev na ČN Bašelj in 932 prebivalcev na ČN Preddvor, stanje 31.12.2014.

Tabela 2 Izbrani demografski podatki po naseljih v občini leta 2015

Naselje	Število prebivalcev					Povprečna starost	Indeks staranja	Prebivalci 0-14 let (%)	Prebivalci 15-64 let (%)	Prebivalci 65 let ali več	Absolutna razlika 2015-2011
	2011	2012	2013	2014	2015						
Občina Preddvor	3532	354	356	355	3579	42,6	128,2	16,4	62,5	21,1	47
Bašelj	422	425	416	421	435	38,9	79,8	20,5	63,2	16,3	13
Breg ob Kokri	108	107	106	100	109	42,2	120	18,3	59,6	22	1
Hraše pri P.	27	28	26	24	23	...	...	...	...	...	-4
Hrib	70	72	71	72	68	44,3	188,9	13,2	61,8	25	-2
Kokra	264	266	276	274	265	41	95,1	15,5	69,8	14,7	1
Mače	134	137	129	132	135	38,2	86,4	16,3	69,6	14,1	1
Možjanca	54	58	57	59	60	47	188,9	15	56,7	28,3	6
Nova vas	130	137	130	131	131	46,4	200	13	61,1	26	1
Potoče	357	351	356	356	352	61,3	868,2	6,3	39,5	54,3	-5
Preddvor	837	835	859	861	878	40,3	99,3	16,9	66,4	16,7	41
Spodnja Bela	99	97	100	98	93	41,2	104,8	22,6	53,8	23,7	-6
Srednja Bela	305	303	311	330	323	38,8	80,8	22,6	59,1	18,3	18
Tupaliče	408	406	411	401	402	41,1	100	15,2	69,7	15,2	-6
Zgornja Bela	317	321	313	297	305	40	86,8	17,4	67,5	15,1	-12

Vir: SURS

Slika 3 Število prebivalcev po naseljih in leti v občini Preddvor

Tabela 3 Pogled občanov na pomembnost vrednot

Vrednota	Zelo pomembno
Ohranjanje naravnega okolja	79,5 % občanov
Občutek varnosti	79 % občanov
Zdravo socialno okolje, dobri medsosedski odnosi, druženje in skupni dogodki	66,7 % občanov
Dostopnost in odprtost ljudi	64 % občanov
Delo, ekonomska in socialna varnost	61 % občanov
Podjetniška miselnost in ustvarjalna klima	59 % občanov

Vir: Anketa med občani, april 2016, K&Z, Svetovanje za razvoj d. o. o.

3. Preddvor danes

3.1. Kaj smo dosegli od leta 2001 do danes?

Leta 2001 je Občina Preddvor izdelala prvi Razvojni program za obdobje 2001-2006 z elementi do leta 2010, vendar dokument zaradi spremembe v vodstvu občine takrat ni bil obravnavan na občinskem svetu. Kljub temu je program predstavljal okvir delovanja, saj so bili v njem zapisani ključni razvojni cilji. Občine. V prilogi 3 povzemamo pregled takratnih ciljev in ukrepov ter ugotavljamo njihovo stopnjo uresničevanja.

- Ugotovimo lahko, da se je življenjsko okolje v Preddvoru v teh letih izboljšalo, posodobljeni sta bili centralna in podružnična šola, zgrajena sodobna trgovina, urejena sta bila knjižnica in zdravstveni center. Kot energetska neodvisna občina je Preddvor postal primer dobre prakse v Sloveniji. Kakovostno okolje je spodbudilo priselitve iz drugih občin in rast prebivalstva.
- Manj uspešni smo bili na področju turizma, saj s stagnacijo osrednjega nosilca - hotela in jezera občina beleži 30 % upad turistov glede na leto 2008. Gospodarska kriza je vplivala tudi na podjetništvo, ki posluje pod slovenskim povprečjem. Lokalno kmetijstvo je v preobrazbi. Gospodarsko prodornejše kmetije se povečujejo, mešane kmetije pa s pomočjo subvencij vzdržujejo stanje in krajino. Prav učinkovito upravljanje lokalnega ekonomskega razvoja, iskanje primernih pristopov za spodbujanje iniciativnih posameznikov in pametno povezovanje v turizmu ter raba naravnih virov ostajata ena pomembnih izzivov naslednjih let.
- Nerealizirani ostajajo tudi cilji na področju urejanja regionalne ceste Kranj - Jezersko, upravljanja z vodami in obalo jezera Črnava. V vseh teh primerih je uresničevanje ukrepov zelo odvisno od države in lastnikov zemljišč.

Izkušnje preteklega obdobja pokažejo, da **so se bolje uresničevali okoljski in družbeni projekti, ki so bili v neposredni pristojnosti Občine, slabše pa načrti, ki so bili odvisni od zunanjega okolja, posameznikov, podjetij in odločitev investitorjev. Upravljanje razvoja in motiviranje okolja oz. ljudi za razvoj, turizem in podjetništvo, ostaja pomemben razvojni izziv občine.** Rezultati na področju energetike pa potrjujejo, da smo z jasno strategijo, včasih drznimi odločitvami, načrtnimi investicijami in ukrepi lahko uspešni tudi v manjših občinah.

Tabela 4 Primerjava razvojne situacije Preddvora 2001 in 2016

	+	0	-
Fizični prostor	2001: GOZDNATA, VODNATA, KRAJINSKO PRIVLAČNA 2016: GOZDNATA, VODNATA, KRAJINSKO PRIVLAČNA 2016: ENERGETSKO NEODVISNA	2001: MAJHNA OBČINA 2016: MAJHNA OBČINA	2001: POMANJKLJIVA KOMUNALNA IN CESTNA INFRASTRUKTURA 2016: POMANJKLJIVA KOMUNALNA IN CESTNA INFRASTRUKTURA
Demografija	2001: RAST PREBIVALSTVA 2016: RAST SE JE USTAVILA	2001: BIVANJSKA OBČINA 2016: BIVANJSKA OBČINA	← 2001: UPADANJE PREBIVALSTVA V KOKRI
Gospodarska moč	2001: UGODNA IZOBRAZBENA STRUKTURA DELOVNO AKTIVNEGA PREBIVALSTVA 2016: UGODNA IZOBRAZBENA STRUKTURA DELOVNO AKTIVNEGA PREBIVALSTVA (po stalnem prebivališču)	2001: EKONOMSKI POLOŽAJ PREBIVALSTVA JE ZELO POVPREČEN 2016: EKONOMSKI POLOŽAJ PREBIVALSTVA JE POVPREČEN	2001: PREMALO DINAMIČNO IN PREPOZNAVNO GOSPODARSTVO (Turizem: da ali ne) 2016: PREMALO DINAMIČNO PODJETNIŠTVO, STAGNACIJA TURIZMA
Družbeno okolje	2001: VARSTVO STAREJŠIH OBČANOV 2016: VARSTVO STAREJŠIH OBČANOV 2016: KAKOVOSTNI POGOJI OŠ, KNJIŽNICE IN ZDRAVSTVA	← 2001: POVPREČNA STOPNJA BREZPOSELNOSTI 2016: PODPOVPREČNA BREZPOSELNOST	← 2001: VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE – NEDOREČENO REŠEVANJE PROSTORSKIH POGOJEV
Življenje in tradicija	2001: DRUŠTVENA DEJAVNOST – BOGASTVO KRAJA 2016: DRUŠTVENA DEJAVNOST – BOGASTVO KRAJA	2001: BOGATA, A PREMALO IZKORIŠČENA KULTURNA DEDIŠČINA 2016: BOGATA, A PREMALO IZKORIŠČENA KULTURNA DEDIŠČINA	→ ← 2001: NEZAINTERESIRANOST IN NEZAUPANJE OBČANOV, NEPOVEZANOST DEJAVNOSTI V TURIZMU 2016: PRIPRAVLJENOST ZA SODELOVANJE

3.2. SWOT analiza Preddvor 2015 (Analiza prednosti, slabosti, priložnost in tveganj)

	OKOLJE IN PROSTOR	ŽIVLJENJE LJUDI	DELO IN POSEL
Prednosti	→ Lokacija: na podeželju, a blizu mest → Kakovostno in atraktivno okolje: narava, sončna lokacija, svež zrak, mir, razgled, krajina z gorsko veduto Storžiča, Natura 2000 → Gozd: pomemben naravni vir, zaloge lesa → Izjemna kulturna dediščina, zlasti arheo-dediščina (4 gradovi, 4 arheo točke, 8 cerkva ...) → Nova komunalna in cestna infrastruktura: ČN Bašelj, Preddvor, del kanalizacijskega in cestnega omrežja (Preddvor, Bašelj, Bela) → Energetsko neodvisna občina: daljinsko ogrevanje na lesno biomaso v Preddvoru, sončne elektrarne in energetsko samooskrbi in učinkoviti javni objekti → Čiste vode: Kokra, jezero, ribniki → Številne sprehajalne, pohodne in tekaške poti v gozdu in do vrhov → V pripravi OPPN-ji za športni park Vode in vaško središče Preddvora	→ Urejene in dostopne javne storitve vrtca, OŠ s podružnico Kokra, zdravstva, knjižnice in oskrbe starejših → Različne možnosti rekreacije in ukvarjanja s hobiji → Bogato društveno življenje in prostovoljstvo: folklor, turistično društvo, športna društva, dramska skupina, pevski zbori, gasilci, mladinske skupine ... → Majhno, pristno, povezano, obvladljivo in varno okolje → Ohranjeni vaški običaji in domače obrti (npr. Bašelj: sprejem fantov v mladino, pustovanje, miklavževanje, pletenje košar ...) → Javni prevoz podpira potrebe šolajoče mladine in zaposlenih → Navezanost ljudi na prostor	→ Lokacija: blizu glavnih prometnih tokov (AC, letališče), turističnih točk (Brdo, Krvavec) in urbanih središč (KR, LJ) → Tradicija lesne predelave (Jelovica, žaga v Kokri, 2 mizarja, restavrador, gozdarska podjetja) → Cca 10 velikih kmetij, usmerjenih v mlečno proizvodnjo za trg → 6 ekoloških kmetij → Nekaj specializacije: kokoši, žita, ribogojstvo → Tradicija turizma → Izhodišče za planinske izlete → 5 namestitvenih objektov, več gostiln/picerij ter 2 planinski koči → Dejavna turistična društva in uveljavljene prireditve (TD Preddvor, TD Kokra - Smenj) → Nizka brezposelnost → Sprejet OPN omogoča razvoj turizma ob jezeru in podjetništva južno od Jelovice
Priložnosti	→ Klimatske spremembe: ljudje iščejo poletno osvežitev ob gorskih jezerih in vodah → Aktiviranje praznih objektov dediščine za nove javne in podjetniške vsebine → Pridobitev priobalnega pasu jezera → Rast zavedanja in priložnosti za trajnostne oblike mobilnosti, uvajanja električnih vozil in deljenja/ skupinskih prevozov → Potencial sončne energije in lesne biomase → Uporaba domačega lesa in znanja v javni infrastrukturi (pr. Urbana oprema) → Kvalitete prostora in dediščine ne sporočamo navzven in uporabljamo za trajnostni razvoj → Ribogojstvo in povezava s kulinariko in turizmom (kvalitetna potočna postrv)	→ Nove iniciative vaščanov (Tupaliče, Možjanca, Kokra, Bašelj ...) → Potreba ljudi po druženju in zabavi v kraju (npr. včasih so se družili ob delu - pletenje košar) → Pripravljenost za medsebojno pomoč in medgeneracijsko sodelovanje → Vključevanje občanov v razvoj občine → Uporaba novih digitalnih tehnologij za komuniciranje → Profesionalnejši pristop v kulturi → Potrebe prebivalcev po storitvah: prevozi otrok na popoldanske aktivnosti, storitve na domu, pekarna, kultura, zabava ...	→ Turisti iščejo pristne destinacije in aktivnostih v naravi (pohodništvo) → Trend rabe naravnih virov in povpraševanja po lokalno pridelani hrani in izdelkih → Povezovanje okrog obstoječih gospodarskih nosilcev (npr. Energetika, Jelovica ...) → Gradišče Bašelj bo razglašeno za kulturni spomenik državnega pomena. Slovanstva nihče v Sloveniji še ne predstavlja. → Interes malih ponudnikov, kmetij in ustvarjalcev za vlaganja v turizem → Sodelovanje z uspešnimi Predvdorčani → Povezovanje z Brdom, Krvavcem in Jezerskim, pobudo regijskega parka Kamniško-Savinjskih Alp → Interes lokalnih ponudnikov za povezovanje in profesionalen pristop v turizmu
Slabosti	→ Zastareli vodovodi in nezanesljiva vodooskrba (Čemšenik, Nova vas, Možjanca) → Nedokončano urejanje odvajanja in čiščenja odpadnih voda v manjših naseljih (Tupaliče – zg. del, Potoče, Mače, Možjanca, Kokra) → Ni zbirnega centra za odpadke → Energetsko neustrezna in pomanjkljiva javna razsvetljava → Neurejeni makadamski dostopi do g. Kmetij → Nevarni odseki cest → Pomanjkanje urejenih avtobusnih postajališč in varnih šolskih poti (pr. Kokra) → Pomanjkanje avtobusov v popoldanskem času, vikendih, med počitnicami na relaciji KR-Preddvor – Kokra → Neurejen sistem parkiranja v Preddvoru in na vstopnih izletniških točkah v hribe → Pomanjkljivo označene, urejene in nepovezane sprehajalne, pohodniške in tekaške poti → Odsotnost identitete vaških središč → Premalo odprtih površin in koticov za druženje občanov → Nezadostna in zastarela opremljenost civilne zaščite → Prazen grad Dvor, Preddvor → Propadajoče in prazne zasebne stavbe → Širokopasovno omrežje in Wi-Fi ni povsod	→ Stagnacija prebivalstva, tako naravne rasti kot priselitev → Staranje prebivalstva → Pomanjkanje odprtih (športni park, fitnes v naravi ...) in pokritih športnih površin (prezasedena šolska telovadnica, ni bazena) → Opuščene športne površine: strelišče (možnost za paintball), tenis igrišče, naravno kopaljšče na otoku → OŠ nima lokalne oskrbe s hrano → Pomanjkanje urejenih parkov za druženje in igranje otrok → Nepripravljeni prostori Doma starejših po l. 2020 v gradu Turn → Ni zabave za mlade (15-25 let) → Vključevanje mladih za delo v društvih → Slab pretok lokalnih informacij oz. ljudje ne spremljajo lokalnih informacij → Premalo poznamo svojo zgodovino → Pomanjkanje koticov in priložnosti za druženje prebivalcev	→ Malo delovnih mest: 77 % delovno aktivnih prebivalcev se na delo vozi v druge občine → Podrazvito podjetništvo, ekonomsko šibka mala podjetja z malo delovnimi mesti in nizkimi plačami → Podjetniško združenje je zamrlo → Poslovna cona Preddvor ne živi: 2 ha/1 ha neto, 3 obrtniki → Jezero ne ustreza današnjim pogojem turistične atrakcije: neurejena obala, lastništvo, pomanjkljiva ponudba, neustrezen cestni dostop → Zaostanek v kakovosti, organiziranosti, pozicioniranju in prepoznavnosti turistične destinacije in tržne znamke → Ni sistematičnega razvoja in financiranja turizma, produktov in promocije → Razpršeno komuniciranje z medlimi učinki → Znamenitosti (dediščina) niso ustrezno označene in prikazane → Največji ponudnik namestitvev (Hotel Bor) že nekaj let nazaduje, ni več nosilec turizma → Nepoznan potencial malih kmetij in njihove usmeritve v različne dopolnilne dejavnosti → Razdrobljenost kmetijskih zemljišč → Ni prostora za deponiranje (energetskega) lesa → Nizka raven sodelovanja → Lovišča v pristojnosti Kozoroga Kamnik in ne domače lovske družine
Tveganja	→ Neustrezna skrb in znanja za kakovostno urejanje prostora in prenove objektov → Odsotnost sredstev EU in RS za vlaganja v kanalizacije, vodovode in dediščino na podeželju → Nepripravljenost lastnikov za odkupe zemljišč na trasah infrastrukture → Odvisnost od države, še zlasti pri regionalni cesti Kranj- Jezersko, vodotokih, jezeru → Zmanjševanje proračunskih virov → Nizek interes investitorjev za vlaganja	→ Premajhna kritična masa ljudi, znanja in kapitala za večji razvojni preboj → Omejeni kadrovske viri Občine Preddvor → Država lahko ukine PŠ Kokra, če ne bo dovolj vpisa → Zadržanost ljudi do sprememb → Zmanjševanje proračunskih virov → Odseljavanje mladih	→ Opuščanje kmetijske dejavnosti in zaraščanje krajine, še posebej v hribovskih območjih → Omejene kadrovske in finančne zmožnosti Zavoda za turizem → 40 m varovalni pas ob Kokri (vodotok 1. reda) onemogoča investiranje v dejavnosti ob reki → Pasivnost in nasprotni interesi lastnikov zemljišč, hotela in objektov ob jezeru → Hitrejši razvoj konkurence, Preddvor zgolj tranzit za Jezersko, Krvavec ...
IZZIVI	→ Kakovost okolja in privlačnost krajine → Energetska neodvisnost → Ravnotežje med dostopnostjo, varnostjo in električno prihodnostjo/ trajnostno mobilnostjo	→ Grad Dvor, Slovani/Bašelj - nov impulz → Dostopne javne storitve: PŠ, OŠ, zdravstvo, šport v občini oz. na podeželju → Iniciativa in energija občanov	→ Novi pristopi v turizmu (organiziranje, promocija) → Trajnostna ureditev jezera (simbol) in obale Kokre → Podjetniško aktiviranje obstoječih potencialov: male kmetije in MSP, hotel, ponudniki v turizmu

3.3. Razvojni izzivi Občine Preddvor

Razvojne izzive, ki jih je potrebno nasloviti s to strategijo, prepoznavamo na področjih, kjer je Preddvor edinstven glede na ostale občine. Po drugi strani pa se ne moremo izogniti slabostim, ki že dlje časa zavirajo razvoj, še zlasti na področju turizma in celotnega lokalnega gospodarskega razvoja. V tem kontekstu, na podlagi predhodne analize in ugotovitev delavnic ter intervjujev, povzemamo 10 ključnih izzivov občine Preddvor v naslednjih letih. Spodnji izzivi so se kot pomembni izkazali tudi v spletni anketi izvedeni med občani Preddvora.⁵

Izziv	Opis izziva	Smer intervencije
Edinstvenost in konkurenčnost Preddvora		
Izziv 1: Kakovost okolja in privlačnost krajine	Naselja občine Preddvor so umeščena v okolje travnikov, gozdov, voda in vznožja gora, ki nudijo izjemen krajinski ambient, razglede in mirne koticke. Preddvor je izhodišče številnih planinskih tur (Storžič, Zaplata, Grintovci, Čemšenik, Krvavec, Dolge njive ...). Prav kakovost naravnega prostora in naravni viri (voda, gozd, zrak, sonce ...) predstavljajo glavno konkurenčno prednost, ki je Preddvor ne izkorišča dovolj za razvoj in dvig prepoznavnosti. Preddvor ima možnost, da se predstavi kot zdrava lokacija za bivanje in ustvarjanje ter kot destinacija za doživljanje narave. Mlada udeleženka razvojnih delavnic je enostavno zapisala "Živimo na lepem kraju."	→ Image zelene občine → Visoki standardi varovanja okolja → Ohranjanje narave in zdravega okolja
Izziv 2: Energetska neodvisnost	Občina Preddvor je že danes vodilna na področju rabe obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti. Občina že zagotavlja 100 % delež energetske neodvisnosti v javnih objektih. Daljinski sistem lesne biomase predstavlja priložnost za nadgradnjo obnovljivih virov energije, vzpostavljanje lokalnih oskrbnih verig lesne biomase, kakor tudi kompetenčni center za prenos prakse obnovljivih virov energije v zasebni sektor in druga lokalna okolja.	→ Lokalne energetske oskrbne verige → Image zelene občine
Izziv 3: Slovenska preteklost, ki je nihče ne izkorišča	Preddvor ima izjemno bogato arheološko dediščino, ki pa je danes nihče ne predstavlja in vključuje v ponudbo. Gradišče Bašelj bo razglašeno za spomenik državnega pomena, ker naj bi bilo najpomembnejše arheološko najdišče iz obdobja Slovanov v Sloveniji. Preddvor bi lahko postal središče interpretacije Slovanov za Slovenijo 8.-10. stoletja.	→ Turistični produkti → Prepoznavnost
Izziv 4: Iniciative in pozitivna energija občanov	Delavnice z občani so odkrile željo in interes ljudi po sodelovanju v skupnosti, sooblikovanju podobe ter soustvarjanju dogodkov in druženju. Udeleženci delavnic so pogosto zapisali, da so odprti, se radi pogovarjajo, pomagajo sosedom. Vse generacije, ne le mladi, pogrešajo priložnosti za zabavo in druženje. V Tupaličah, Bašlju, Možjanci, Kokri ... se druženja ob različnih priložnostih že dogajajo. Gre za trenutek in energijo ljudi, ki jo je potrebno izkoristiti, saj se sicer ne bo več ponovila. Na delavnicah je nekdo zapisal " Mislimo, da se bo dalo kaj narediti".	→ Priložnosti in prostori za druženje → Vključevanje občanov v razvoj
Zaostanki Preddvora		
Izziv 5: Turizem	Preddvor je tradicionalno turistični kraj, vendar pa je obseg turizma v zadnjih 20 letih močno upadel in nazadoval. Hotel Jezero in Dvor, ki sta bila gonilni sili turističnega razvoja, sta v stagnaciji, kraj je izgubil na atraktivnosti. Destinacija kljub vzpostavljenemu TIC-u in nekaj uspešnih posameznih ponudnikov ni uspela poiskati alternative preteklemu turističnemu konceptu. S strategijo na področju turizma iščemo in dogovarjamo krovno smer, načrtno ukrepanje in povezujemo destinacijo za bolj profesionalno organiziranje in trženje turizma.	→ Re-invecija → Kakovostna nadgradnja produktov → Profesionalno trženje

⁵ Anketa je bila izvedena v marcu in aprilu 2016, v njej pa je sodelovalo 42 občanov.

Izziv	Opis izziva	Smer intervencije
Izziv 6: Jezero Črnava	Jezero Črnava od nekdaj predstavlja osrednji simbol, turistično atrakcijo, prostor rekreacije občanov, prepoznavno podobo in motor razvoja turizma v Preddvoru. Žal pa danes obala jezera kakor tudi spremljajoča infrastruktura ponudba zaostaja za konkurenco in pričakovanji sodobnega obiskovalca. Obstoječe stanje že prinaša negativne učinke, jezero pa v takšni obliki ne more biti nosilec turizma. Neurejenost in ne razvojna usmerjenost jezera Črnava sta glavni oviri za padec in nadaljnji razvoj turizma. Urejanje obale jezera je povezano z različnimi dejavniki (zasebno lastništvo zemljišč, razvojne ambicije lastnikov hotela, državno upravljanje voda ...), zato predstavlja zahteven izziv in nujno strateško odločitev o celovitem in partnerskem pristopu deležnikov ob jezeru.	→ Sonaravna ureditev in upravljanje obale → Razvoj ponudbe ob jezeru
Izziv 7: (Samo) ustvarjanje delovnih mest	Občina Preddvor je po svojem značaju bivanjska občina. Lokalno okolje ima relativno malo delovnih mest glede na delovno aktivno prebivalstvo (45 %, 660 delovnih mest, 1477 delovno aktivnega prebivalstva). V kmetijstvu je dodatno zaposlenih 50 oseb. V primerjavi s sosednjima občinama Cerklje na Gorenjskem in Šenčur se razmerje v obdobju 2008-2014 ni spremenilo. Občani Preddvora v spletni anketi kot problem izpostavljajo pomanjkanje zaposlitvenih priložnosti. V tem smislu pristop k aktiviranju malih kmetij, podjetništva, start up-ov, rasti obstoječih mikro podjetij kakor tudi privabljanju investitorjev v perspektivnih panogah, še posebej turizmu, energiji, gozdarstvu, energetiki, kreativnih dejavnostih in storitvah za starejše, predstavlja velik izziv.	→ Aktiviranje lokalnih podjetniških potencialov
Izziv 8: Graščina Preddvor - nov impulz	Občina Preddvor je konec leta 2014 z brezplačnim prenosom iz države postala lastnica gradu Dvor in grajskega parka v središču Preddvora. Grad je prvič omenjen že leta 1147, današnja podoba iz prve polovice 17. stoletja, a predelana v zadnjem stoletju. Celotna površina (2700 m ² v treh etažah) je neizkoriščena in potrebna temeljite obnove. Revitalizacija gradu predstavlja zelo visok strošek, zato je ključni izziv najti ustrezen model, investitorje in zagotoviti prave (javne) vsebine, ki bodo dolgoročno finančno vzdržne.	→ Iskanje vsebin in investitorjev za skupnostne programe
Izziv 9: Dostopnost javnih storitev	S krčenjem javnih sredstev se povečuje pritisk na racionalizacijo javnih storitev in služb, kar občutijo še zlasti manjše občine in podeželski kraji. Ključni izzivi Občine Preddvor so povezani z ohranjanjem obstoječih občinskih in državnih javnih dejavnosti na območju občine (podružnična šola Kokra, osnovna zdravstvena oskrba ...).	→ Ozaveščanje za uporabo lokalnih ustanov
Izziv 10: Ravnotežje med dostopnostjo, varnostjo in električno prihodnostjo	Nekateri zaselki in domačije v dolini Kokre in na Možjanci se še vedno soočajo s primarnimi problemi varne prevoznosti cest prek celega leta. Prav dostopnost je pomemben dejavnik za opravljanje kmetijske, gospodarske in turistične dejavnosti v hribovskih območjih ter zadržanje mladih na kmetijah. V občini je 45 km makadamskih cest od 77 km kategoriziranih cest. Po drugi strani pa trendi v mobilnosti spodbujajo večjo rabo javnega prevoza, pešačenja in kolesarjenja ter zmanjševanje individualnega prometa z namenom znižanja izpustov toplogrednih plinov. Zato s strategijo posebej obravnavamo iskanje primerne ravnotežja med temeljno dostopnostjo in novimi trendi mobilnosti.	→ Cestna infrastruktura → Uvajanje konceptov trajnostne mobilnosti

Skupno vsem **izzivom je iskanje poti in načinov, kako prebuditi speče potenciale za trajnostni in turistični preboj Preddvora**. Pri tem mislimo tako, na naravne danosti, predvsem pa znanje in ideje posameznikov, podjetij in investitorjev, ki se bodo pripravljene v sodelovanju z Občino Preddvor soočiti z izzivi, ki so pred našo lokalno skupnostjo.

4. Strategija Preddvor 2026

4.1. Vizija

Občina Preddvor je v razvojnem programu leta 2001 zapisala vizijo, s katero se je pozicionirala kot "enkratni zeleni kotiček v vznožju Storžiča in Zaplate, kjer s spoštljivim odnosom do naravnega okolja, kulturne krajine in dediščine sobivajo domačini, starostniki in turisti." Bistveni poudarki tedanje vizije bi lahko veljali še naprej, zato jih smiselno povzemamo in nadgrajujemo s pogledi iz današnje perspektive in predlogi občanov na skupno prihodnost lokalnega okolja. Postavljena vizija predstavlja zeleno stanje vseh soustvarjalcev nove strategije, koncept razmišljanja in način delovanja, predvsem pa kaže skupno smer, ki jo želimo postopoma doseči.

Preddvor 2026

Zelena in sodelujoča skupnost

Okoljsko učinkovita občina, turistično prebujena destinacija in zdrava skupnost

Preddvor se umešča med ekološko najbolj napredne slovenske občine. Preddvor leta 2026 je zaželen prostor za zdravo, umirjeno ter varno bivanje družin in vseh, ki so okoljsko ozaveščeni in cenijo pristen stik z alpsko naravo in sosedi. Medosebne odnose in okolje postavljamo pred tehnološki napredek.

Občina je trajnostno naravnana ter okoljsko in energetska ozaveščena občina. Skrbimo za učinkovito rabo naravnih virov (vode, kmetijskih zemljišč, zmanjšanje emisij CO₂ ...) in si prizadevamo za ohranitev kakovostne neklorirane pitne vode. Vodooskrba v občini je izboljšana, večina odpadnih voda se prečiščuje. Zagotovljena je celoletna dostopnost do hribovskih kmetij v dolini Kokre in na Možjanci, posebna pozornost se namenja varnosti pešcev in kolesarjev v prometu. Občina je prijazna električnim avtomobilom. Večina gospodinjstev se ogreva na obnovljive vire, trajnostno obnavlja in gradi objekte, na vrtovih pa prideluje lastno zelenjavo.

Prebivalci so sproščeni in soustvarjajo utrip krajev v občini. Čuti se mladostna energija in medgeneracijska solidarnost. Vaška središča so ohranila prepoznavno podobo in postala javni prostor druženja.

Trajnostni turizem predstavlja glavno strateško razvojno usmeritev občine in dopolnjuje ključni lokalni panogi predelavo lesa in kmetijstvo. S sonaravno ureditvijo jezera Črnava, obvodnega prostora ob Kokri, inovativno nadgradnjo produktov in namestitev (razpršeni hotel) se je Preddvor povrnil na zemljevid gorenjskih turističnih destinacij. Prebivalci in obiskovalci uživajo na lepo urejenih poteh v naravi in v sodobnih športnih objektih.

Podjetja, kmetje, mladi, šola, zavodi, društva in občina partnersko uresničujejo različne pobude in projekte. Kmetije oskrbujejo šolo in turistične ponudnike z lokalnimi pridelki, brez gensko spremenjenih organizmov.

Občina spodbuja prebivalce k ustvarjanju zaposlitvenih priložnosti v lokalnem okolju in pametno upravlja trajnostni razvoj vseh krajev, še zlasti tam, kjer so prebivalci najbolj zavzeti. Navdih jemljemo iz bogate dediščine preteklosti in spreminjajočih trendov okoli nas. Gradimo dolgoročno vzdržno, nasmejeno in varno prihodnost Preddvora.

4.2. Vrednote in načela delovanja

Naših 5 glavnih vrednot, ki opredeljujejo koncept delovanja Občine Preddvor:

1. Narava
2. Mir in varnost
3. Tradicija, kulturna dediščina, zgodovina
4. Skupnost
5. Sonaravno gospodarjenje, kmetovanje in turizem

Naših 5 glavnih načel delovanja Občina Preddvor:

1. Trajnostno delovanje
2. Vključevanje in sodelovanje
3. Transparentnost, učinkovitost in gospodarnost proračuna, javnih služb in občinskega premoženja
4. Zavzetost in predanost ("Ni nam vseeno")
5. Kakovost v oblikovanju in urejanju prostora

4.3. Cilji in prednostna tematska področja

Vizija ima dolgoročno perspektivo in nam omogoča, da vidimo večjo sliko. Za uresničevanje vizije pa smo le-to razstavili na pet ključnih prednostnih tematskih področij, in sicer:

- **PREDDVOR, ZELENA OBČINA,**
- **PREDDVOR, PRIJAZNA SKUPNOST ZA BIVANJE DRUŽIN,**
- **PREDDVOR, PROSTOR TRAJNOSTNEGA PODJETNIŠTVA IN KMETIJSTVA,**
- **PREDDVOR, PREBUJENA TURISTIČNA DESTINACIJA in**
- **PREDDVOR, SODELUJOČA OBČINA.**

Za vsako tematsko področje so v nadaljevanju postavljeni cilji in merljivi kazalniki, ki bodo omogočili spremljanje izvajanja strategije. Vsako tematsko področje vsebuje nabor ukrepov, znotraj katerih so okvirno navedeni projekti in aktivnosti.

Strateška tematska področja naslavljajo prednostne vsebine delovanja občine, znotraj njih pa smo se **posebej osredotočili na nekaj ukrepov oz. velikih "korakov, ki vodijo k spremembam"**. Prednostni ukrepi so označeni z in jih je nujno potrebno nasloviti takoj (2017-2018), če hočemo, da bo občina v hitro spreminjajočem okolju dolgoročno konkurenčna in privlačna.

Akcijski načrt z okvirnimi projekti in aktivnostmi se nahaja v prilogi št. X in predstavlja vodilo in okvir za bodoče delovanje uprave kot tudi za zavode, društva, podjetja, investitorje in občane.

Tabela 5 Pričakovane spremembe in premiki

Premik	PREDDVOR 2016	PREDDVOR 2026
Okoljski premik ZELENA OBČINA	Prometno tradicionalna občina Nedokončane okoljske naložbe	Občina z nadpovprečnim številom električnih vozil Občina z zagotovljeno neklorirano pitno vodo in visokim deležem čiščenja odpadnih voda
Družbeni premik PRIJAZNA SKUPNOST	Ponudnik in organizator javnih storitev/ služb	Partner v družbeno, športno in kulturno aktivni skupnosti
Gospodarski premik PROSTOR TRAJNOSTNEGA PODJETNIŠTVA IN KMETIJSTVA	Gospodarsko povprečna, z malo delovnimi mesti	Podjetniško naravnana, izkorišča priložnosti okolja in trende v perspektivnih panogah: turizmu, kmetijstvu, lesu, energetiki, kulturi in storitvah
Turistični premik PREBUJENA TURISTIČNA DESTINACIJA	Utrujena destinacija Neprepoznava destinacija brez razvitih produktov	Delujoča in organizirana destinacija Prepoznavna destinacija s privlačnimi produkti
Upravljaljski premik SODELUJOČA SKUPNOST	Tradicionalno vodenje, upravljanje in informiranje	Učinkovito, vključujoče in odprto upravljanje občine, javnih služb in razvoja

Tabela 6 Pregled prednostnih tematskih področij, ciljev in ukrepov strategije trajnostnega razvoja Občine Preddvor 2026

TP	PREDDVOR, ZELENA OBČINA	PREDDVOR, PRIJAZNA SKUPNOST ZA BIVANJE DRUŽIN	PREDDVOR, PROSTOR TRAJNOSTNEGA PODJETNIŠTVA IN KMETIJSTVA	PREDDVOR, PREBUJENA TURISTIČNA DESTINACIJA
Cilj	Cilj: Ohraniti naravo in zagotoviti infrastrukturne pogoje za trajnostno bivanje v vseh naseljih občine	Cilj: Obdržati mlade družine in pritegniti nove prebivalce, ki cenijo zdrav življenjski slog	Cilj: Spodbuditi trajnostno rabo potencialov lokalnega okolja za nova delovna mesta	Cilj: Celovita prenova destinacije za večji turistični obisk
Kazalniki	Kazalnik 2020 / 2026: → dostopnost do vseh naseljenih objektov → 60 %/95 % gospodinjstev priključenih na sistem čiščenja odpadnih voda ali MKČN → 100 % zagotovljena kakovostna neklorirana pitna voda → Zagotovljena varna celoletna Urejena obala jezera → 90 % energetska neodvisnost javnih objektov in individualnih hiš od fosilnih goriv → Rast števila uporabnikov javnega prometa → Nadpovprečno število električnih vozil v primerjavi s Slovenijo → Zmanjšanje emisij CO₂ → Zmanjšanje proizvedenih komunalnih odpadov na prebivalca	Kazalnik 2020 / 2026: → Ohranjen trend rasti prebivalstva → Delež mladega prebivalstva do 15 let na najmanj 15 % → 78 %/ 90 % odraslih prebivalcev gre redno večkrat na teden peš → Povečanje površine pokritih športnih površin/ 1000 prebivalcev → 60 % občanov vključenih v skupnostne dejavnosti oziroma eno od lokalnih društev	Kazalnik 2020 / 2026: → Povečanje števila delovnih mest v občini za dodatnih 30/80 → 100 % občina brez GSO (gensko spremenjene hrane) → 30 % vseh osnovnošolcev udeleženo vsaj 1x tekom šolanja podjetniško/inovacijske dejavnosti → 10 podprtih podjetniških ali inovacijskih projektov (1 na leto)	Kazalnik 2020 / 2026: → Povečanje obsega prihodkov (iz 1,2 mio EUR v 2015, AJPEŠ) in dodane vrednosti (povprečno 19.865 EUR/zaposlenega, 2015, AJPEŠ) v dejavnosti i. Gostinstvo in turizem → Rast števila nočitev po stopnji 3 % letno → Povečanje obsega turistične takse
Ukrepi				
KazalnikiUkrepiUkrepi	Ukrep 1.1 Dokončanje okoljske infrastrukture ★	Ukrep 2.1 Mladim in družini prijazno okolje	Ukrep 3.1 Pospeševanje pridelave hrane in lokalne samooskrbe	Ukrep 4.1 Razvoj ponudbe
	Ukrep 1.2 Izboljšanje varnosti, dostopnosti in trajnostnih rešitev v prometu ★	Ukrep 2.2 Izgradnja športne infrastrukture ★	Ukrep 3.2 Vzpostavljanje lokalne lesno-energetske verige	Ukrep 4.2 Promocija in trženje turistične destinacije Preddvor ★
	Ukrep 1.3 Urejanje obale jezera Črnava ★	Ukrep 2.3 Urejanje poti in prostorov za sprostitve v naravi	Ukrep 3.3 Podjetniški pospeševalnik za mlade, ustvarjalne in podjetne	Ukrep 4.3 Organiziranost in upravljanje destinacije ★
	Ukrep 1.4 Skrb za podobo vaških središč in varovanje krajine ★	Ukrep 2.4 Revitalizacija Gradu Dvor		Ukrep 4.4 Oživljanje arheološke dediščine Slovanstva ★
	Ukrep 1.5 Trajnostna gradnja, energetska oskrba in prilagajanje podnebnim spremembam	Ukrep 2.5 Podpora iniciativam občanov za druženje		Ukrep 4.5 Spodbujanje investicij v turistične namestitve
	PREDDVOR, SODELUJOČA OBČINA			
Cilj: Izboljšati upravljanja in vključevanje prebivalstva v razvoj in dejavnosti občine				
Kazalnik 2020 / 2026: → Povprečna ocena splošne ravni zadovoljstva občanov (2016 – 6,6 od 10)				
Ukrep 5.1 Upravljanje občine: razvoja, prostora in financ	Ukrep 5.2 Komuniciranje in sodelovanje z občani	Ukrep 5.3 Medobčinsko, regijsko in mednarodno sodelovanje		

★ Prednostni ukrepi 2017-2018

4.3.1 Preddvor, zelena občina

Cilj: Ohraniti naravo in zagotoviti infrastrukturne pogoje za trajnostno bivanje v vseh naseljih občine

Merljivi kazalniki rezultatov

Kazalnik	Izhodišče	Cilj 2020	Cilj 2026
Delež prebivalcev, priključenih na sistem čiščenja odpadnih voda ali MKČN, Vir: Komunala Kranj, 2015	32 %	60 %	95 %
Zagotovljena kakovostna neklorirana pitna voda, Vir: Občina Preddvor, 2016	100 %	100 %	100 %
Zagotovljena varna celoletna dostopnost do vseh naseljenih objektov (dolžina makadamskih poti do naseljenih objektov), Vir: Občina Preddvor, 2016		0 km	0 km
Urejena obala jezera, Vir: Občina Preddvor, 2016	✘	✓	✓
Število uporabnikov javnega prometa, Vir: Alpetour, 2015		↗	↗
Delež električnih, plinskih in hibridnih vozil od vseh registriranih osebnih vozil v občini, Vir: SURS, 2014		↗	↗
Emisije CO ₂ , Vir: LEK Preddvor, 2010/2011	7.094 t/a	↘	↘
Nastali komunalnih odpadov v kg na prebivalca, Vir: SURS, 2014	359	↘	↘

Predvideni ukrepi

- Ukrepi 1.1 Dokončanje okoljske infrastrukture
- Ukrepi 1.2 Izboljšanje varnosti, dostopnosti in trajnostnih rešitev v prometu
- Ukrepi 1.3 Urejanje obale jezera Črnava
- Ukrepi 1.4 Skrb za podobo vaških središč in krajine
- Ukrepi 1.5 Trajnostna gradnja in prilagajanje podnebnim spremembam

Opis ukrepov

Ukrep 1.1: Dokončanje okoljske infrastrukture

Namen ukrepa je obnova oziroma novogradnja vodovodnih omrežij, kjer je ogrožena oskrba z vodo in so v javni lasti, nadaljevanje izgradnje sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda v skladu s strategijo izgradnje kanalizacijskega sistema v Občini Preddvor ter ureditev zbirnega centra odpadkov v Preddvoru.

! 92 % sodelujočih v anketi kot zelo pomembne ali pomembne podpira naložbe v dokončanje kanalizacije.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Novogradnja vodovoda Možjanca (sočasno se obnovi cesta)
- Dokončanje kanalizacijskega omrežja v manjših naseljih (Tupaliče, Potoče)
- Ureditev zbirnega centra odpadkov

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Dokončanje kanalizacijskega omrežja v manjših naseljih - Mače (op. sočasno se obnovi vodovod, če bo vodovodno omrežje preneseno na občino)
- Sofinanciranje malih čistilnih naprav v naseljih izven meja aglomeracij, ki se opremljajo s kanalizacijskim omrežjem v skladu z 21. členom Uredbe⁶

Ukrep 1.2: Izboljšanje varnosti, dostopnosti in trajnostnih rešitev v prometu

Namen ukrepa je zagotoviti celoletno varno dostopnost do vseh naseljenih zaselkov in kmetij (prednostno dolina Kokre) ter z ustreznimi ukrepi izboljšati prometno varnost za šolarje, pešce in kolesarje na vseh prometnicah v občini ter umirjanju prometa v središčih naselij. Posebna pozornost se nameni vzpostavitvi sistema električnih polnilnic in prehodu na vozila na električni pogon. V sodelovanju s prevozniki se teži k izboljšanju pogostosti avtobusnih linij ter s tem k večji uporabi javnega prevoza. Urejanje parkirišč se zagotavlja skupaj z urejanjem središč naselij, sicer pa sledi potrebam turizma in ukrepom trajnostne mobilnosti.

! Kar 59 % sodelujočih Preddvorčanov v anketi nikoli ne uporablja javnega prevoza, 26 % pa le nekajkrat na leto.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Asfaltiranje dostopov in ureditev mostov do kmetij oz. zaselkov v naselju Kokra
- Javna razsvetljava: dograditev omrežja in postopna zamenjava varčnih sijalk⁷

⁶ Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, Ur.l. RS, št.98/2015, <https://www.uradni-list.si/1/content?id=124352>

⁷ V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja bi morali do konca leta 2016 zamenjati vse neustrezne svetilke. Po podatkih Občine je od leta 2015 v občini 410 svetilk, od tega jih je še 20% potrebno zamenjati (82 kosa).

→ Celostna trajnostna mobilnost

- Postavitev avtobusnih postajališč po vaseh (Kokra 2x, Potoče, Jenež ...)
- Ureditev kolesarnice pri OŠ in v središču Preddvora
- Izgradnja pločnikov za pešce (kritična mesta: središče Preddvora,–Preddvor - Zg. Bela/ Sr. Bela ...)
- Varne pešpoti (analiza in GPS/ mobilna aplikacija)
- Mehki ukrepi za izboljšanje prometne varnosti: spremembe režimov, uvedba opozorilne signalizacije, zmanjšanja hitrosti skozi naselja in dolino Kokre, izboljšanje varnosti za kolesarje na cestah (kritično Preddvor – Jezersko, Preddvor Možjanca ...)
- Izobraževanje in ozaveščanje otrok in staršev o prednostih trajnostne mobilnosti, obnašanju v prometu in na javnih površinah ...
- Ureditev 5 parkirišč za dostope na planinske točke v Storžiško pogorje in Grintovce (Kokra – Suhadolnik, Čemšenik, Mače/Bašelj – Storžiško pogorje, Preddvor – Sv. Jakob, Možjanca – tovarna pot)
- Povečanje frekvence javnega prevoza v popoldanskem času, vikendih, med počitnicami na relaciji Kranj - Preddvor – Kokra (alternativa uvedba turistično-pohodniškega avtobusa)

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

→ Električna mobilnost

- Nakup električnih vozil za potrebe OŠ, terenskih delavcev občine ter društev (možnost souporabe za prevoze otrok in starejših)
 - Urejanje električnih polnilnic s parkirišči v središču Preddvora in pri črpalki
 - Pospešena uporaba obstoječih električnih koles (TIC) med občani
- Priprava OPPN in projektne dokumentacije za ureditev mostu in krožišča v Preddvor pri Jelovici v sodelovanju z investitorji
- Priprava OPPN in projektne dokumentacije za novo dostopno cesto do Hotela Bor v sodelovanju z investitorji
- Pritiski na državo za dokončanje državne ceste na odseku Hotemaže – Britof (državna naložba)
- Kolesarska pot po Kokri (državna naložba)
- Omogočiti prostorske pogoje za ureditev postajališča za avtodome (vlaga naj prednostno zasebni investitor)⁸

Ukrep 1.3: Urejanje obale jezera Črnava

Namen ukrepa je dogovoriti odkupe oziroma služnosti obalnega pasu jezera kar bo omogočilo javni dostop do obale, celovito upravljanje in urejanje obale jezera. Obala jezera mora biti javno dostopna, celostno in sonaravno urejena. Vzpostavitev režima, upravljanja in ureditev obale jezera je predpogoj za povrnitev ugleda Preddvora kot turistične destinacije. Obala jezera s povezanimi zelenimi parkovnimi površinami predstavlja izjemen prostor rekreacije ("fitness v naravi") in sproščanja v naravi ("selfness"), tako za obiskovalce kot tudi za domačine vseh generacij.

K urejanju je potrebno pristopiti načrtno, v sodelovanju z vsemi deležniki ob jezeru ter inovativno oblikovano parkovno opremo, ki bodo omogočala razvoj načrtovanih turističnih produktov in aktivnosti ob/na jezeru, opazovanje biodiverzitete in vodnega sveta in razvoj primerne zasebne gostinsko-programске ponudbe v vseh letnih časih. Naložbe v razvoj turističnih objektov ob jezeru so stvar podjetniške pobude, občina jih spodbuja v skladu s sprejetim OPN.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Ureditev statusa priobalnega pasu jezera in dogovor z lastniki zemljišč za najem/ služnost/odkup obalnega pasu
- Vzpostavitev enotnega režima upravljanja jezera v sodelovanju hotela, lastnikov zemljišč, Direkcija RS za vode, ribiške družine in občine
- Zasnova in postopna sonaravna ureditev zelenega priobalnega pasu

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Predstavitveni prospekt za potencialne investitorje
- Sprejem Občinskega podrobnega prostorskega načrta na pobudo investitorjev
- Spodbujanje lastnikov hotelskih objektov k investiranju

⁸ Postajališča v obstoječem OPN niso opredeljena eksplicitno, so pa možna na zemljiščih z namensko rabo: CU, CDp, BT, BTn, IG (kot parkirišča za potrebe EUP).

Ukrep 1.4: Skrb za podobo vaških središč in varovanje krajine

Namen ukrepa je izboljšati prepoznavnost in identiteto središč vasi, ohraniti naselbinsko dediščino ter vzpostaviti javne odprte prostore za druženje občanov. Gre za manjše posege, s katerimi se ureja osrednji vaški prostor, kot so na pr. zasaditev/lipa, obnova vodnjaka oz. drugih elementov naselbinske dediščine, namestitev enotno oblikovane urbane opreme, eventualna ureditev talnih površin, izvedba manjših ukrepov za umiritev prometa ter po potrebi premestitev/ureditev parkirišč iz središča v okolico. Pri izbiri urbane opreme se sledi enotnemu občinskemu konceptu oblikovanja urbane opreme, ki naj temelji na domačem lesu. Kjer je smiselno, se v središču vasi vzpostavi brezžično omrežje. Vsako leto se uredi vsaj eno vaško središče. Ureditev središča Preddvora se načrtuje na podlagi OPPN.

Spodbuja se ohranjanje krajine, njene biotske pestrosti, posebnih habitatov ter etnološke dediščine, značilne za naš prostor. Posebna pozornost se nameni tudi ustrezni simbolni oziroma krajinski ureditvi vstopnih točk v občino.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Načrt enotne urbane/parkovne opreme za vse ureditve zunanjega prostora z uporabo domačega lesa in lokalnih lesnih podjetij
- Ureditev vseh vaških jeder: Bele, Bašelj, Tupaliče, Kokra, Možjanca
- Celostna ureditev središča Preddvora v skladu z OPPN Preddvor
 - izdelava OPPN in projektne dokumentacije
 - izvedba ureditev za umirjanje prometa, centralnega parkirišča s kolesarnico in polnilnico za električna vozila, ozelenitev središča, dolgoročno tudi renaturacija vodotoka Suha

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Ureditev prepoznavne simbolne oznake ob vstopu v občino
- Pilotne aktivnosti za promocijo biotske pestrosti in ohranjanje krajine: pr. akcije za ohranitev Hudičevega boršta, ukrepi proti invazivkam, sodelovanje pri aktivnostih občin Kamniško-Savinjskih Alp

Ukrep 1.5.: Trajnostna gradnja, energetska oskrba in prilagajanje podnebnim spremembam

Segrevanje ozračja in posledično povečano tveganje izjemnih vremenskih pojavov postaja vse bolj tudi izziv lokalnih skupnosti. Po eni strani je interes občine Preddvor zmanjševati izpuste CO₂, in krepiti energetska neodvisnost, po drugi strani pa omiliti tveganja podnebnih sprememb in povečati pripravljenost na morebitne naravne nesreče.

Občina Preddvor se že danes uvršča med vodilne občine na področju oskrbe z obnovljivimi viri energije. Ob daljinskem ogrevanju z lesno biomaso za naselje Preddvor (DOLB) in več malih hidroelektrarnah na reki Kokra in potoku Belca, je sončna energija tretji obnovljivi vir (sončni elektrarni na domu starejših in OŠ ter pri nekaj zasebnikih). Vsi javni objekti se ogrevajo z obnovljivimi viri preko DOLB Preddvor, vendar pa sistem še ni optimalno izkoriščen. Priložnosti za izboljšanje energetske prihranke so še v podjetjih in obstoječih individualnih objektih ter spodbujanju trajnostne gradnje objektov (cilj so pretežno pasivne, nič energijske hiše).

S strategijo se izpostavlja izboljšanje pripravljenosti Civilne zaščite Preddvor (ob že kakovostnem delovanju prostovoljnega gasilskega društva) ter spremljanje stanja erozije, poplavne ogroženosti in drugih naravnih pojavov v prostoru.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Optimizacija sistema daljinskega ogrevanja na lesno biomaso
 - Spodbujanje dodatnih priključitev in zmanjševanje uporabe fosilnih goriv za ogrevanje
 - Reorganizacija upravljavca DOLB Energetike d. o. o.
- Preventivni in sanacijski ukrepi pred erozijo in poplavami
 - Študija poplavne ogroženosti
 - Preventivni pregledi vodotokov in hudournikov
- Kakovostna nadgradnja civilne zaščite
 - Posodobitev opreme
 - Usposabljanje pripadnikov in preveritev organiziranosti

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Nadaljevanje energetske optimizacije javne porabe energije v javnih zgradbah, izvajanje energetskega knjigovodstva in pregledov
- Sodelovanje z Direkcijo za vode RS pri upravljanju in vzdrževanju vodotokov

4.3.2 Preddvor, prijazna skupnost za bivanje družin

Cilj: V občini obdržati mlade družine in pritegniti nove prebivalce, ki cenijo zdrav življenjski slog

Merljivi kazalniki rezultatov

Kazalnik	Izhodišče	Cilj 2020	Cilj 2026
Število prebivalcev, vir: SURS, H2 2015	3568	➔	➔
Delež mladega prebivalstva do 15 let na najmanj 15 %, vir: SURS, H2 2015	16,3 %	15%	15%
Delež občanov, ki se večkrat tedensko rekreira - gre peš, vir: Anketa med občani, 2016		↗	↗
Obseg pokritih športnih površin/ 1000 prebivalcev, vir: Šport v številkah, Zavod Planica, podatki za leto 2013	81	81	↗
Delež občanov, vključenih v skupnostne dejavnosti oziroma eno od lokalnih društev, Vir: Anketa med občani, 2016	46,3%	↗	↗

Predvideni ukrepi

- ➔ Ukrepi 2.1: Mladim in družini prijazno okolje
- ➔ Ukrepi 2.2: Izgradnja športne infrastrukture
- ➔ Ukrepi 2.3: Urejanje poti in prostorov za sprostitev v naravi
- ➔ Ukrepi 2.4: Revitalizacija Gradu Dvor
- ➔ Ukrepi 2.5: Podpora iniciativam občanov za druženje

Opis ukrepov

Ukrepi 2.1: Mladim in družini prijazno okolje

Namen ukrepa je omogočiti enostavno, stroškovno dosegljivo in varno bivanje (mladih) družin v občini. To vključuje zagotavljanje površin za družinsko stanovanjsko gradnjo, dostop do osnovnih zdravstvenih storitev, možnost vpisa v vrtec za vse otroke, varno pot v šolo, zdravo prehranjevanje v šoli ter primerne pogoje za kakovostno pedagoško delo OŠ. Občina že sedaj namenja spodbude za novorojenčke in ugodnosti v vrtcu (pr. Možnost rezervacije za čas počitnic, bolniške odsotnosti ...), tako šola kot vrtec se prilagajata urniku staršev. Posebna pozornost se namenja ohranitvi podružnične šole v Kokri, kreativnemu in podjetniškemu usposabljanju osnovnošolske mladine ter ustvarjanju pogojev za aktivno preživljanje prostega časa družin, otrok in mladine v lokalnem okolju.

Prednostni projekti in aktivnosti

- ➔ Pridobitev certifikata "mladim prijazna občina"⁹
- ➔ Ohranitev podružnične šole v Kokri: spodbujanje staršev za vpis otrok v podružnično šolo
- ➔ Podpora organiziranim prostočasnim dejavnostim in počitniškemu varstvu otrok v domačem okolju
- ➔ Prostor za druženje mladih v starostni skupini 15- 25 (do vzpostavitve mladinskega centra v Gradu) in podpora njihovim pobudam za socialno aktiviranje in kakovostno druženje mladih v domačem okolju

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- ➔ Promocija Preddvora kot idealne lokacije za bivanje družin: aktiviranje obstoječih lokacij stanovanjske gradnje in po potrebi umestitev novih zemljišč za družinsko stanovanjsko gradnjo v nov OPN
- ➔ Urnik vrtca in šole sproti prilagajati delavniku in potrebam staršev, ki se vozijo na delo izven občine (ko se pojavijo potrebe)
- ➔ Obvladovanje cen storitev vrtca, šole in drugih komunalnih storitev (cene, ki se jih še lahko privoščimo)

Povezani ukrepi: Ukrepi 1.2., Ukrepi 3.3.

Ukrepi 2.2: Izgradnja športne infrastrukture

Šport in rekreacija sta pomemben sestavni del življenjskega sloga prebivalcev občine Preddvor, zato urejanje športne infrastrukture predstavlja enega od prednostnih ukrepov v naslednjih letih. Občina ima precejšnje odprte športne površine, ki pa so zastarele in potrebne obnove ter boljšega upravljanja. Trenutno je v izvedbi Športni park Voke – 1. faza nogometno igrišče. Vse javne športne površine morajo biti prosto dostopne.

⁹ <http://www.mladi-in-obcina.si/mladim-prijazne-obcine/>

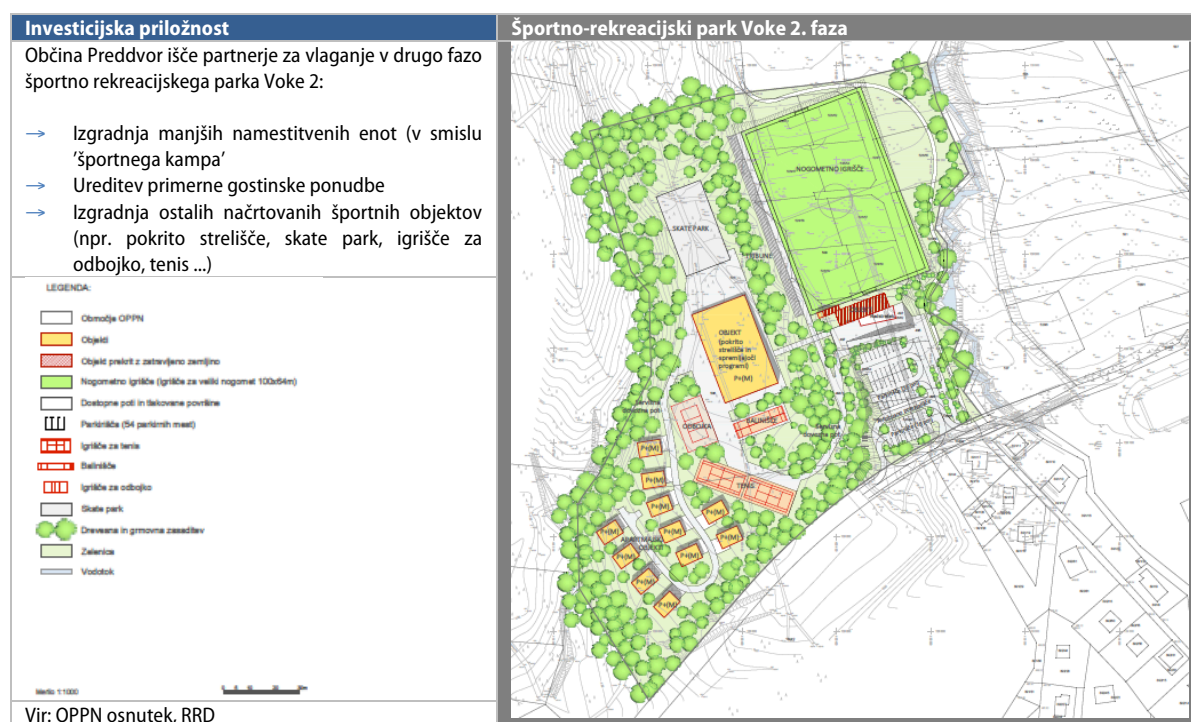
Po drugi strani ima Občina Preddvor z enim samim pokritim športnim objektom, t. j. šolsko telovadnico izrazit primanjkljaj pokritih športnih površin (81 m²/1000 prebivalcev, Slovenija 293 m²/1000 prebivalcev). Potrebo po večji telovadnici za OŠ in rekreacijo občanov so visoko ocenili tudi prebivalci v spletni anketi, saj je kar 88 % sodelujočih izgradnjo športnih objektov ovrednotilo kot zelo pomembno ali pomembno naložbo.¹⁰

Prednostni projekti in aktivnosti

- Izgradnja športno rekreacijskega parka Voke: 1. faza nogometno igrišče, spremljajoči objekt in dostop (s tem se sprostijo lokacija v poslovni coni in malo nogometno igrišče pri OŠ)
- Posodobljanje obstoječih otroških igrišč in manjših športnih površin po naseljih
- Izboljšati nadzor, dostopnost in upravljanje športnih površin

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Predstavitveni prospekt za potencialne investitorje: v spremljajoči namestitveni del Športno rekreacijskega parka Voke, 2. faza
- Obnova in prizidek k obstoječi telovadnici OŠ (priprava dokumentacije, izvedba)

Ukrep 2.3: Urejanje poti in prostorov za sprostitev v naravi

Kar 90 % odraslih občanov Preddvora se glede na podatke spletne ankete iz aprila 2016 večkrat na teden sprehaja. V občini je v neposredni bližini naselij veliko označenih in tudi neoznačenih pešpoti, ki pa med seboj niso smiselno povezane v sistem ter enotno predstavljene glede na namen in zahtevnost. Pred leti so bile vzpostavljene številne tematske poti in dodatno urejene nekatere planinske poti, medtem, ko manjka celostna (digitalna) predstavitev, načrtno vzdrževanje in povezovanje vseh poti (še posebej nižinskih) ter urejanje razgledišč in počivališč ob njih.

Pomembno neizkoriščeno priložnost predstavlja obvodni svet Kokre in njenih pritokov, ki postaja s klimatskimi spremembami oz. vročimi poletji, vse bolj privlačen prostor za poletno osvežitev obiskovalcev in domačinov.

Občina Preddvor se želi načrtno lotiti urejanja sistema obstoječih pešpoti na celotnem območju občine in vzpostavljanja pogojev za ureditev naravnih kopaljšč oz. piknik prostorov ob reki Kokri. Urejanje infrastrukture poti se vsebinsko navezuje na razvoj turističnih produktov in predvideno enotno urbano oziroma parkovno opremo. Urejanje poti ocenjuje kot zelo pomembno 55 %, kot pomembno pa 36 % občanov, urejanje obvodnega prostora pa je dobilo oceno zelo pomembno od 38 %, pomembno pa od 33 % sodelujočih občanov v spletni anketi.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Določitev upravljavca pohodniških poti (Zavod za turizem) in skrbnikov poti (PD, TD, zasebni ...)
- Načrt vseh poti (digitalni) s predlogom medsebojne povezave, označevanja, zahtevnosti, tematik, lastništva in ureditev točk za počitek, razgledovanje, fotografiranje in sproščanje/fitnes v naravi (energetske točke); glej
- Izvedba manjkajočih oznak na terenu in manjših ureditev počivališč, razgledišč, foto točk ...

¹⁰ 45% zelo pomembno in 43 % kot pomembno

- Sonaravna ureditev Otoka na Kokri: zasnova in pridobitev dovoljenj (Direkcije za vode ...), ureditev naravnega kopaljšča, pritegniti zasebnega ponudnika za spremljajočo ponudbo

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Predpis / odlok o urejanju in koriščenju prostorov za sprostitev v naravi (pikniki, kajakaštvo, kolesarjenje, smeti ...)
- Urejanje obrežja Kokre – piknik prostori in poti ob Kokri: identificiranje interesa in lokacij, dogovor z Direkcijo za vode, pomoč lastnikom pri urejanju dovoljenj, skupna promocija in (upravljanje) produkta

Tabela 7 Pregled obstoječih poti in novih pobud

Obstoječe poti	Obstoječe tematske poti	Nove pobude
1. Neurejene in neoznačene lokalne poti za sprehode kot npr. Tupaliče-Možjanca – proti Štefanji gori	4. Stara tovarna pot	11. Sprehajalna pot ob Kokri od (Kranja) Preddvora do Jezerskega
2. Označene planinske poti	5. Gamsova pot (Bašelj-Lovrenc- Gradišče)	12. Ribiška pot
3. Tekaške poti proti Brdu (3,5 km, 7 km)	6. Pot štirih gradov	13. Kulturna pot: Josipinina, Matijeva (Valjavčeva)
	7. Mala gozdna učna pot v Preddvoru	
	8. Pot na Sv. Jakoba	
	9. Pot pod Storžičem	
	10. Pot Karla Žige Zoisa (regijska)	

Povezani ukrepi: Ukrepi 4.4.

Ukrep 2.4: Revitalizacija Gradu Dvor in grajskega parka

Ukrep predstavlja enega finančno in organizacijsko zahtevnejših projektov Občine Preddvor, zato se obravnava kot dolgoročen cilj. Občina je konec leta 2014 grad brezplačno pridobila od države z namenom, da se le ta uporabi za razvoj. Smiselna je revitalizacija gradu za nove dejavnosti, ki bodo finančno dolgoročno čim bolj vzdržne in bodo čim manj obremenjevale proračuna občine.

Obstaja več možnih rab, med katerimi je trenutno najbolj aktualna vzpostavitev medgeneracijskega-skupnostnega središča. Skupnostni center bi poleg manjših bivanjskih enot za potrebe Doma starejših občanov Preddvor ponujal tudi klubske prostore za dnevno druženje starejših, mladine (mladinski center z glasbeno sobo, ateljeji, biljardnico ...) in spremljajoče storitvene dejavnosti. Grad s svojimi funkcijami in skupaj z velikim grajskim parkom tako lahko postane nov center občine Preddvor in živahen prostor medgeneracijskega druženja.

V kolikor za takšne namene ne bo možno zagotoviti zadostnih javnih finančnih sredstev, bo potrebno iskati alternativne in bolj trženjsko naravnane vsebine (pr. turistične namestitve, poslovna šola, stanovanja ...) in zasebne vlagatelje.

V teku je ureditev **parka pred gradom Dvor**, ki bi lahko že v tej fazi služil srečevanju vseh generacij, naj bo to ob klepetu, sprehodu ali ob letnih koncertih. Smiselna je postavitve paviljona, ki bi poleg prostora za druženje omogočil koncerte na prostem in organizacijo različnih predstavitev, sprejemov, pogostitev ali praznovanj občanov.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Ureditev grajskega parka (s paviljonom)
- Priprava idejnih programskih in prostorskih rešitev za pridobivanje soinvestorjev (investicijski prospekt)
- Osnovno vzdrževanje gradu - zaščita pred propadanjem

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Postopna prenova gradu v sodelovanju s partnerji (ko bo znana in zaprta finančna konstrukcija)
- Vzpostavitev in zagon dejavnosti v gradu

Investicijska priložnost	Grad Dvor
Občina Preddvor išče partnerje za vlaganje v različne programe revitalizacije gradu Dvor: → socialno-varstvene vsebine, → hotelske/ namestitvene zmogljivosti, → stanovanja, → muzej Slovanstva, → kavarna s prostori za medgeneracijsko druženje (delovanje mladih, starejših ...)	

Ukrep 2.5: Podpora iniciativam občanov za druženje

Namen ukrepa je spodbujati društveno dejavnost in samoorganiziranje občanov vseh generacij za različne razvojne, tradicionalne ali družabne aktivnosti v različnih krajih občine. Še posebej si občani želijo dogodkov, kjer bi se ob različnih priložnostih ali akcijah urejanja kraja medsebojno srečevali in se spoznavali tako po vaseh kot na nivoju občine. Gre za dogodke, ki krepijo pripadnost občanov svojemu kraju, povečajo angažiranje občanov v skupnosti in povežejo generacije, OŠ, različna društva, uspešne domače glasbenike. Posebna pozornost se nameni programom druženja starejših občanov v obliki medgeneracijskega središča. Že v fazi nastajanja strategije so mladi izrazili nekaj konkretnih pobud. Tovrstne aktivnosti je v spletni anketi kot zelo pomembne ali pomembne opredelilo 57 %, aktivnosti za mlade pa 86 % sodelujočih v anketi.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Podpora društvom in iniciativam občanov, ki ustvarjajo nove priložnosti za srečevanje občanov
- Programi medgeneracijskega središča

Ideje za druženje in srečevanja občanov izražene na razvojnih delavnicah jeseni 2015
(občina nudi tehnične pogoje in prostor)

- Medgeneracijsko sodelovanje v obliki skupnih akcij mladih in starejših, t. i. "zabavno delo" koristno za skupnost (pr. Urejanje parka, naravnega kopališča na Kokri, zimsko pletenje in klepetanje ...)
- Vaška srečanja ob akcijah, običajih ... (primer Tupaliče, Možjanca, Kokra, Bašelj ...)
- Kino enkrat na mesec (pozimi v dvorani ali poleti v grajskem parku)
- Poletna druženja in praznovanja v grajskem parku
- Velikonočno pirhanje na prostem
- Lokalna kuhinja: kuharska srečanja – izmenjava receptov – kuharske delavnice
- Letni zaključni koncert na OŠ in vrtca na prostem v parku
- Decembrski šotor in božični sejem v središču Preddvora

4.3.3 Preddvor, prostor trajnostnega podjetništva in kmetijstva

Cilj: Spodbuditi inovativno in trajnostno rabo potencialov lokalnega okolja za nova delovna mesta

Kazalnik	Izhodišče	Cilj 2020	Cilj 2026
Število delovnih mest v občini + 100 (10 na leto), vključno s kmeti	3568	↗	↗
Delež kmetij brez GSO	NP	95 %	100 %
Delež vsake generacije osnovnošolcev, vključenih vsaj 1x v 8 letih v dejavnost spodbujanja ustvarjalnosti in podjetnosti	0 %	10 %	20 %
Število udeležencev zimske start-up šole (vsako leto vsaj 5, kumulativno)	0	20	200

Predvideni ukrepi

- Ukrepi 3.1 Pospeševanje pridelave hrane in lokalne samooskrbe
- Ukrepi 3.2 Vzpostavljanje lokalne lesno-energetske verige
- Ukrepi 3.3 Podjetniški pospeševalnik za mlade, ustvarjalne in podjetne

Opis ukrepov

Ukrep 3.1: Pospeševanje pridelave hrane in lokalne samooskrbe

Kmetijstvo je že danes pomembna dejavnost v občini, saj od nje živi 50 oseb na 121 kmetijskih gospodarstvih. Gre pretežno za večje kmetije, ki so usmerjene v tržno proizvodnjo mleka, mesa, jajc in gozdarstvo.

Cilj ukrepa je zagotoviti čim večjo in pestrejšo oskrbo z lokalno hrano, ki bo na kmetijah na voljo tudi za prodajo na domu, lokalni tržnici, domači šoli in vrtcu, gostilnam in turistom. Posebna pozornost se nameni aktiviranju manjših, danes neprofesionalnih in samooskrbnih kmetij in uvajanju ekološkega in biodinamičnega kmetovanja in vrtnarjenja. V skladu z zavezo občine bomo v tem obdobju zagotovili 100 % pridelavo lokalne hrane brez gensko spremenjenih organizmov (GSO)¹¹. Kmetuje naj se v sožitju s prebivalci, turizmom in naravo.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Aktiviranje in podpora (malim) kmetijam za specializacijo v proizvodnjo lokalne hrane, diverzifikacijo v dopolnilne dejavnosti in profesionalizacijo
- Uvesti lokalno hrano v OŠ in vrtec Preddvor (meso, moka, jajca, krompir)
- Podpora organizaciji oz. aktivnostim, ki bi povezale ponudnike lokalne hrane, organizirale tržnico ... (npr. iniciativa za lokalno zadrugo ali socialno podjetje)

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Spodbujanje in učenje vrtnarjenja, zeliščarstva, biodinamične in ekološke pridelave ter promocija zasajanja starih sort sadja, žit, avtohtonih medovitih rastlin ...
- Ribogojstvo in promocija lokalne postrvi v kulinariki: povezovanje ribogojcev z lokalno gastronomijo, posebne jedi iz lokalno pridelane postrvi

Ukrep 3.2: Lokalna lesno-gozdna in lesno-energetska veriga

74 % površine občine je gozdnate, zato les predstavlja poleg vode najpomembnejši naravni vir. Osrednja lesna predelava je tradicionalno skoncentrirana v največjem podjetju Jelovici d. d., razvojno usmerjenem proizvajalcu montažnih lesenih hiš. Zmogljivosti malih podjetij v gozdarstvu in predelavi lesa so relativno majhne, čeprav priložnosti za rast niso izčrpane. Upravljalavec lokalnega daljinskega sistema na lesno biomaso predstavlja pomembnega kupca lokalne lesne biomase.

Namen ukrepa je vstopanje novih in rast obstoječih malih podjetij v gozdarstvo in lesni predelavi ter spodbujanje povezovanje v verige vrednosti tako v gozdarsko-lesni kot v lesno-energetski verigi (v širšem medobčinskem prostoru, tudi čezmejno). Občina Preddvor načrtno promovira uporabo lokalnega lesa, še posebej v urbani opremi, lastnih naložbah in v turizmu.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Podpora usposabljanju mladih za delo v gozdu in v predelavi lesa

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Podpora organizaciji, ki bi povezala dobavitelje biomase/ lastnikov gozdov za oskrbo DOLB Preddvor
- Omogočiti urejanje razpršenih deponij lesne biomase ob spremembi OPN

¹¹ Zaveza občinskega sveta Občine Preddvor sprejeta dne 19.7.2007.

Ukrep 3.3: Podjetniški pospeševalnik za mlade, ustvarjalne in podjetne

Občina ima podpovprečno podjetniško kulturo glede na število podjetij na 1000 prebivalcev in malo delovnih mest na podjetje. Po drugi strani je 17 oz. 40 % odraslih občanov, sodelujočih v spletni anketi, izjavilo, da razmišljajo o ustanovitvi lastnega podjetja, in sicer največ na področju **prepoznanih perspektivnih zelenih panogah Preddvora: turizma, storitev, kmetijstva, gozdarstva/lesa in energetike**. Pri tem potencialni podjetniki pričakujejo vzpostavitev pozitivne klime, svetovalne pomoči, finančne spodbude in predvsem ustrezne prostorske ureditve ob jezeru ter celostne platforme za razvoj in trženje turizma ter lokalnih produktov. Glede na omejene lastne kadrovske in finančne vire bo Občina Preddvor od svojih podpornih organizacij (BSC, OZS, GZS, CTRP Kranj, KGZ ...) terjala načrtnejše delo, konkretnije storitev in podporo na terenu, ki jo zaokrožujemo v sklop storitev poimenovan "Podjetniški pospeševalnik".

Prednostni projekti in aktivnosti

- Uvedba dodatnih šolskih dejavnosti za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja, podjetnosti in trajnostnega delovanja v OŠ Preddvor (vsak tretji učenec vključen v program vsaj enkrat v 9 letih)
- Omogočiti prostorski razvoj podjetij, ki so že v občini; zagotavljanje poslovnih lokacij na širšem območju Jelovice

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Vsakoletna (zimске) start-up šola/delavnica za občane s podjetniškimi idejami: preverjanje ideje in strokovna pomoč pri realizaciji različnih podjetniških idej, pogovori in povezovanje z uspešnimi podjetniki (lahko tematske – turizem ...)
- Spodbujanje dijakov in študentov za izdelavo raziskovalnih, magistrskih in diplomskih nalog, uporabnih za razvoj občine
- Znižanje komunalnega prispevka za strateške investitorje (proučiti možnost individualne obravnave za investitorje, ki prispevajo k uresničevanju ciljev te strategije in prinašajo večje število novih delovnih mest)

Tabela 8 Možne teme za raziskovalne, diplomske, magistrske in doktorske naloge	Tabela 9 Ideje za zelene in turistične start-up –e v Preddvoru
1. Inovativen dizajn in uporaba domačega lesa za urbano opremo in druge investicije v občini2. Analize potreb obiskovalcev / turistov3. Proučevanje zgodovine Slovanov v Preddvoru4. Kmetijstvo in prehrana Slovanov5. Zasnove predstavitev arheološke dediščine Preddvora6. Urejanje in režimi za piknik prostore in druge aktivnosti v naravi vzdolž Kokre7. Trženjske zgodbe preddvorskega turizma8. Idejne kreativne rešitve s prenovo gradu Dvor9. Analize tal za gojenje določenih kultur10. Študije v podporo klimatskim spremembam v Preddvoru11. Razpršeni hotel – izkoriščanje praznih objektov za izvirne namestitve	1. Povezovanje proizvajalcev kmetijskih produktov2. Vodništvo & outdoor agencija3. Drugačne namestitve: glamping, spanje na seniku, kašče, prazne hiše in hlevi4. Spremljajoča ponudba: savne in masaže (v lesenih hiškah), vitalis terapije, Api terapija pri čebelarjih5. Gozdni selfness: razvoj produkta in trženje6. Produkt Energetske točke7. Slaščičarna na kolesih (ob jezeru)8. Mobilne aplikacije za pohodništvo9. Prapizza – posmodulja10. Piknik ob Kokri

4.3.4 Preddvor, prebujena turistična destinacija

Cilj: Celovita prenova destinacije za večji turistični obisk

Kazalnik	Izhodišče	Cilj 2020	Cilj 2026
Povečanje obsega prihodkov v dejavnosti I Gostinstvo, sp. in gospodarske družbe (2015, AJPES)	1,2 mio EUR	↗	↗
Povečanje povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v dejavnosti I Gostinstvo, gospodarske družbe (2015, AJPES)	19.865 EUR/ zaposlenega	↗	↗
Rast števila nočitev (2014, SURS)	11.564	↗	↗
Povečanje obsega turistične takse (2015, Občina Preddvor)	12.683 EUR	↗	↗

Predvideni ukrepi:

- Ukrepi 4.1: Razvoj turistične ponudbe in produktov
- Ukrepi 4.2: Promocija in trženje turistične destinacije Preddvor
- Ukrepi 4.3: Organiziranost in upravljanje destinacije
- Ukrepi 4.4: Oživljanje dediščine, vezane na arheologijo Slovanstva (del produktov)
- Ukrepi 4.5: Spodbujanje investicij v turistične namestitve

Opis ukrepov:

Ukrep 4.1.: Razvoj turistične ponudbe in produktov

Kakovostni in jasno pozicionirani produkti so temeljni predpogoj za kakovostni premik in napredek v trženju destinacije Preddvor. Razvoj produktov je kot zelo pomembno nalogo ocenilo kar 52 %, kot pomembno pa nadaljnjih 40 % sodelujočih v spletni anketi. V okviru Strategije razvoja in trženja turistične destinacije Preddvor (Priloga 4) so bila opredeljena tematska področja ponudbe, vrste turizma in turistični produkti po področjih. Namen ukrepa je takoj (2017-2018) trženjsko aktivirati in izpostaviti produkte, ki že imajo nosilce, infrastrukturo in ponudbo ter hkrati začeti razvijati produkte z velikim potencialom. Razvojno pa se s strategijo dolgoročno še posebej osredotočimo na produkt Slovanov (glej tudi ločen ukrep 4.4.). Vodenje in upravljanje produktov prevzamejo zasebni ponudniki, Zavod za turizem pa pri tem opravlja vlogo indikatorja ter nudi strokovno in promocijsko podporo. Za razvoj zahtevnejših produktov bo potrebno angažirati zunanjo strokovno pomoč.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Razvoj in tržno aktiviranje prednostnih produktov: prepoznavnaje lokalnih zasebnih nosilcev, vzpostavitev produktivnih skupin, zasnova in dogovor koncepta ter način izvedbe ter trženja

Tabela 10 Prednostni produkti po tematskih področjih iz Strategije razvoja in trženje turistične destinacije Preddvor

Tematsko področje	Povzetek prednostnih produktov	Razvojne aktivnosti	Konkretizacija paketa/ponudbe	Promocija in trženje
Odkrivanje kulture	Dogodki: Semenj v Kokri, kmečki praznik pod Storžičem, Petrov Smn	✓	X	→
	Kulturne poti: Josipinina, Matijeva/ Valjavčeva	✓	X	→
	Slovani	X	→	→
Doživetja v naravi	Jezero Črnava: sproščanje ob jezeru*	X	X	→
	Prenočevanje v naravi: kamping, glamping in prenočitve na kmetija, povezano v razpršeni hotel	X	→	→
	Dolina reke Kokre: sprehod od Kranja do Jezerskega, odkrivanje doline Kokre (zelišča, nabiranje zelišč, obisk kmetije, objemi drevo, poberi kamen iz Kokri, obišči restavratorja)	X	X	→
	Pikniki v naravi: Kokra, Bašelj, Bela ...	X	X	→
	Avanture v naravi: preživetje v naravi, kulinarčni dogodki v naravi – pečenje zajca, postrvi ...	X	→	→
	Pristni okusi	Kulinarčni dogodki: Pogostitev na neskončnih mizah	✓	✓
Festival posmodulje*		X	→	→
Okusi Preddvora: vključevanje lokalnih ponudnikov – gostinstvo-hrana; testno tedenska ponudba marca in oktobra		X	X	→
Tema ribe in vodni krog: od kod so ribe/ ribogojnice, čista voda, tematska pot ribe z obiskom atrakcij in gostiln ob poti, ribolov, muharjenje*		X	→	→
Zdravje in dobro počutje	Mali ponudniki dobrega počutja "Poskrbi zase": pojdi na apiterapijo, v savno in masažo v lesenih hiškah, gozdni selfness, razvajanje na svežem zraku, okušaj čisto vodo, poišči energetsko/sprostitvene točke	✓	X	X
	Veliki wellness: predmet potencialne investicije v prenavo in širitev hotelskega kompleksa Bor	X	→	→
Aktivni	Pohodne poti: sistem planinskih poti z gorskim vodništvom,	✓	X	X

Tematsko področje	Povzetek prednostnih produktov	Razvojne aktivnosti	Konkretizacija paketa/ponudbe	Promocija in trženje
oddih	Gamsova pot, Tovarna pot, S sovico Mico v preddvorske hribe, Pot Karla Žige Zoisa, povezovanje poti in produkta med občinami			
	Kolesarjenje: povezovanje v regijske projekte, razvoj in legalizacija poti gorskega kolesarjenja, povezovanje med občinami	X	X	→
	Aktivnosti povezane z vodo: ribolov, muharjenje, kajak/kanu/mini raft	X	X	→
Ostalo	Poroka pod Storžičem: drevored, nove lokacije porok, svatbe*	X	X	→

Legenda: ✓ že razvito, X prednostne naloge 2017-2018, → smer nadaljevanja *

Ukrep 4.2.: Promocija in trženje turistične destinacije Preddvor

Vzporedno z nadgradnjo produktov se dvigne kakovost in profesionalnost promocije in trženja destinacije. Trženje turistične ponudbe destinacije je vitalnega pomena, saj je destinacija brez posebne podobe in koncepta trženja. Promocijo je kot zelo pomembno nalogo ocenilo 47 %, kot pomembno pa nadaljnjih 47 % sodelujočih v spletni anketi. V okviru Strategije razvoja in trženja turistične destinacije Preddvor (Priloga 4) so opredeljena:

- izhodišča tržne zgodbe in trženjske znamke destinacije Preddvor na temelju narave, domačnosti in skrbnosti in njegov glavni element - nagelj
- temeljna obljuba: "Začutili boste preteklost s prijaznimi ljudmi, pristnost in 110 % naravno. Če si spočit, žejen in lačen (dogodivščin), od nas boš odšel sit, prijetno utrujen in poln doživetij"
- tržna pozicija: Preddvor je prijazna gorska turistična destinacija, obkrožena z naravo, jezerom, gozdovi, gorami in čisto vodo, ki neguje bogato kulturno-zgodovinsko dediščino ter 4 gradove, ima ugodno prometno leto in je odlično izhodišče za krajše in daljše izlete.
- geografski trgi in cilje skupine: družine, upokojenci, pohodniki/športniki, skupine in izletniki, ki se delijo v štiri segmente i) turisti, ki v Preddvoru preživljajo počitnice, ii) turisti, ki izberejo Preddvor za izhodišče za spoznavanje okolice, iii) skupine športnikov in iv) izletniki, ki v Preddvoru preživijo del dneva;
- trženjski splet po ciljnih skupinah

Namen ukrepa je povrniti image in opozoriti na novo ponudbo produktov in doživetij v Preddvoru. Občina in ponudniki morajo za promocijo združiti več sredstev, kot so jih vlagali doslej.

Prednostni projekti in aktivnosti

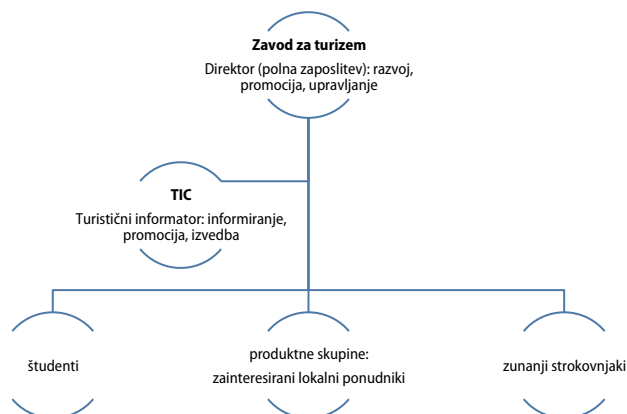
- Zasnova trženjske zgodbe, oblikovanje trženjske znamke in novih komunikacijskih materialov, izdelava pozicijskih fotografij in sodobne dinamične splete predstavitev (enoten vstopni portal Preddvor.info)
- Izvedba promocijskih in trženjskih aktivnosti predstavitev v skladu z načrtom trženja

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Panoramske kamere

Ukrep 4.3: Organiziranost in upravljanje destinacije

Če želimo doseči zastavljene cilje na področju turizma, je treba okrepiti obstoječo strukturo Zavoda za turizem Preddvor, ki naj jo sestavljata vsaj 2 polno zaposleni osebi: direktor in turistični informator. Pomembna naloga direktorja je skrb za strateški razvoj, povezovanje turističnih ponudnikov in turističnih društev v Preddvoru ter produktno in promocijsko sodelovanje s sosednjimi občinami (Krvavec, Brdo, letališče Brnik ...) in širše v turistični regiji (RDO Gorenjske, Kamniško-Savinjske Alpe). *Ob profesionalni organizaciji se spodbuja delovanje civilne družbe (turistično društvo, planinsko društvo ...) ter njihovo vključevanje v prenavo oziroma razvoj novih produktov.*

Slika 4 Organizacijska shema Zavoda za turizem

Prednostni projekti in aktivnosti

- Okrepitev Zavoda za turizem Preddvor
- Mezenje ponudnikov v destinaciji
- Spodbujanje turističnih in drugih društev ter njihovo vključevanje v operativne naloge zavoda (pr. dogodki, urejanje poti, okolice)
- Vključevanje in sodelovanje destinacije Preddvor v širših medobčinskih destinacijah in turistični regiji (RDO Gorenjska)

Ukrep 4.4: Oživljanje dediščine, vezane na arheologijo Slovanstva

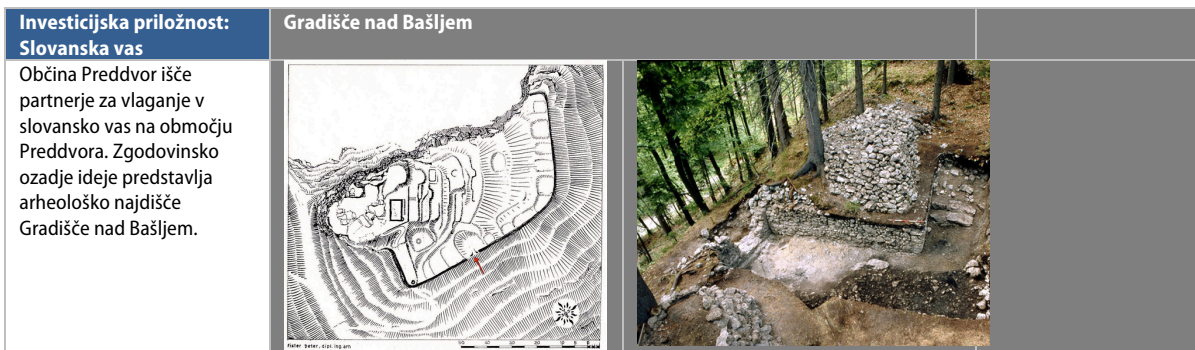
Območje Preddvora beleži izjemno arheološko zgodovino. V registru kulturne dediščine je kar 13 enot arheološke dediščine, ki segajo iz prazgodovine prek rimske dobe vse do 12. stoletja. Gradišče nad Bašljem s svojimi staroslovanskimi artefakti med njimi predstavlja najpomembnejšo vrednoto, saj se zanj predvideva razglasitev za spomenik državnega pomena. Smiselno je načrtno raziskovanje, hkrati pa ozaveščanje okolja in razvoj specializirane ponudbe (slovanska kulinarika, bivališča ...) in dogodke, povezane s praslovanstvom. Z načrtnim delom je nujno lokacijo Preddvor zaradi njene izjemnosti in ekskluzivnosti skupaj s potencialno ureditvijo sodobne predstavitve v gradu Dvor pripeljati na nivo nacionalnega pomena, v smislu pridobivanja sredstev in financiranja programov.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Postopno razvijati mednarodne projekte in dogodke, vezane na slovanstvo
- Raziskovanje arheol dediščine
- Predstavitve praslovanskih lokacij in jedi v občini

Ostali indikativni projekti in aktivnosti

- Slovanska vas: priprava prostorskih pogojev in spodbuditev podjetniške iniciative (investicijski prospekt)
- Zasnove muzeja Slovanstva in interpretacija slovanske arheol dediščine (investicijski prospekt)

Vir: <http://www.heritage-route.eu/en/gradisce-above-baselj/#:V-qvLSN968U> (Risbe, lidar posnetki in fotografije izkopavanja leta 1998, Jože Hanc, Narodni muzej Slovenije in ZVKD RS, Dimitrij Mlekuž, V. Knific)

Ukrep 4.5: Spodbujanje investicij v turistične namestitve

Destinacija Preddvor je julija 2015 na trgu ponujala 326 ležišč (leta 2008 - 362) v 8 različnih objektih, od katerih je 1 hotel, 1 penzion, 2 planinski koči, 2 turistični kmetiji, 1 gostišče z glamping ponudbo in 1 okrepčevalnica. Obstoječi objekti z nekaj izjemami so v nižjih kategorijah in potrebni prenove. Za razvoj turizma v Preddvoru je ključna obnova ali posodobitev hotela Bor oz. realizacija načrtovane investicije v veliki wellness hotel/ bio-terme s strani lastnika hotela Bor. Hkrati ocenjujemo, da obstaja potencial in priložnost za razvoj dodatnih malih butičnih namestitev, zasebne ponudbe B&B in glamping hišic. Razvoj novih namestitev se lahko poveže po konceptu razpršenega hotela s centralno vodenim sistemom rezervacij in upravljanja.

Z ukrepom Občina Preddvor spodbuja vzpostavljanje, nadgradnjo ali reaktiviranje manjših zasebnih namestitev, ki bodo kakovostne in hkrati odražale posebnost in tematiko prostora, kjer se nahajajo, ter si prizadeva za dialog med lastniki in potencialnimi drugimi vlagatelji v hotelsko območje ob jezeru. Podpore naložbam v namestitve je kot zelo pomembno ocenilo 36 %, kot pomembno pa nadaljnjih 43 % sodelujočih v spletni anketi.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Zasnova koncepta razpršenega hotela
- Sofinanciranje naložb v manjše zasebne namestitve (B&B, butične namestitve, glamping hišice, spanje na kmetijah, smiselno naj se vključujejo lokalni proizvajalci)
- Vzpostavljanje dialoga z lastniki hotela Bor pri iskanju investitorjev

4.3.5 Preddvor, sodelujoča občina

Cilj: Izboljšati upravljanja in vključevanje prebivalstva v razvoj in dejavnosti občine

Kazalnik	Izhodišče	Cilj 2020	Cilj 2026
→ Povprečna ocena splošne ravni zadovoljstva občanov, Anкета, 2016	6,6	↗	↗

Predvideni ukrepi:

- Ukrepi 5.1: Upravljanje občine: razvoja, prostora in financ
- Ukrepi 5.2. Komuniciranje in sodelovanje z občani
- Ukrepi 5.3: Medobčinsko, regijsko in mednarodno sodelovanje

Opis ukrepov:

Ukrep 5.1.: Upravljanje občine: razvoja, prostora in financ

Namen ukrepa je organiziranje občine za vodenje procesa sprememb in prednostnih projektov, predvidenih s to strategijo, in pripravo vseh manjkajočih dokumentov uresničevanje (npr. manjkajoči prostorski akti, javni razpisi na področju turizma ...) ter vsakokratnega poročila.

Za razvoj demografsko najbolj ogroženih in oddaljenih naselij v občini, Kokra in Možjanca je predvidena strokovna podpora vaškemu odboru oz. drugi razvojni skupini v obeh vaseh za hitrejšo pripravo projektnih predlogov, pridobivanje dodatnih EU virov financiranja in uresničitev razvojnih idej vasi, društev in posameznikov.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Vzpostavitev strateške skupine za spremljanje strategije in zadolženih strokovnih oseb na občini
- Informiranje vseh vaških odborov, javnih zavodov, podjetij in društev o novi razvojni viziji občine
- Priprava meril in kriterijev za pripravo in financiranje načrtov investicij po krajevnih odborih
- Vzpostavitev razvojnih skupin za Kokro in Možjanco
- Vključevanje in obveščanje občanov ob pripravi in izvajanju večjih projektov
- Priprava manjkajočih prostorskih dokumentov in novega Občinskega prostorskega načrta
- Posodobitev obstoječih in priprava novih javnih razpisov za sofinanciranje ukrepov, predvidenih s to strategijo

Ukrep 5.2.: Komuniciranje z občani

Doslej je prevladovala predvsem enosmerna in prej stihijna kot načrtna komunikacija v smislu informiranja občanov s strani občine in njenih zavodov. Tekom delavnic se je izkazalo, da se občani želijo aktivneje vključiti in delovanje občine, predvsem pa imeti možnost dvosmernega komuniciranja.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Načrt za posodobitev komuniciranja občine z občani
- Novi digitalni mediji: vzpostavitev enotnega spletnega portala, komuniciranja prek socialnega omrežja, drugo
- *Pametna občina: uvajanje spletnih rešitev za urejanje občinskih zadev prek spleta, e-občan za sporočanje vprašanj/pripomb in odgovorov občanom prek spleta*
- *Aktualizacija lokalnega časopisa (pozitivni primeri podjetnikov, ozaveščanje za ukrepe iz te strategije)*
- *Poskusno uvajanje novih načinov sodelovanja občanov z občino: letno srečanje občanov, prostovoljstvo, praksa dijakov in študentov za potrebe občine in njenih javnih zavodov ...*

Ukrep 5.3.: Medobčinsko, regijsko in mednarodno sodelovanje

Številne javne razvojne naloge in investicije občina ne more učinkovito reševati sama, zato je nujno povezovanje s sosednjimi občinami, regijsko ter tudi čezmejno.

Prednostni projekti in aktivnosti

- Povezovanje s sosednjimi občinami na območju UE Kranj (medobčinske službe, skupni zavodi, skupna in sinergije v infrastrukturi, usklajeno prostorsko načrtovanje ...)
- Povezovanje znotraj Gorenjske statistične regije
- Povezovanje na območju Kamniško-Savinjskih Alp
- Čezmejno povezovanje na smeri Kranj- Preddvor – Jezersko- Železna Kapla
- Mednarodno povezovanje in vzpostavljanje prijateljstev z 1-2 enako mislečimi občinami, katerih sodelovanje lahko prispeva k prepoznavnosti, prenosu dobrih praks in razvoju Preddvora (pr. Srednja Evropa – Slovanstvo)
- Vstopanje v mednarodne mreže občin na prednostne teme Preddvora (pr. energije, trajnostnega turizma, Slovanstva, dediščine)

5. Okvir za izvajanje

5.1. Spremljanje in izvajanje

→ Sprejem in spreminjanje strategije

Strategijo trajnostnega razvoja Občine Preddvor s poudarkom na turizmu sprejme Občinski svet Občine Preddvor. Ob koncu posameznega mandata župana se izdelava vmesna ocena s poročilom o izvajanju strategije, z novim mandatom župana pa predlaga morebitna novelacija strategije. Novelacijo strategije sprejme Občinski svet.

→ Izvedbeni načrt

V pomoč izvajanju je pripravljen okvirni izvedbeni načrt, ki se nahaja v prilogi 1. V izvedbenem načrtu so naštetih indikativni projekti, poznani v fazi priprave strategije, opredeljena je njihova stopnja pripravljenosti, ocenjena je okvirna vrednost in predlagani viri financiranja.

Strategija in izvedbeni načrt predstavljata okvir za pripravo vsakoletnega proračuna in načrta razvojnih programov, prek katerih se strategija operativno izvaja. V skladu z načeli upravljanja javnih financ je treba pred vsakokratno odločitvijo za izvedbo projekta oziroma njegovo umestitev v NRP preveriti dejansko stopnjo pripravljenosti in izvedljivosti projekta v predvidenem časovnem okviru ter vpliv projekta na doseganje razvojnih ciljev strategije.

Po drugi strani pa dolgoročne usmeritve strategije upoštevajo pri spreminjanju oziroma pripravi novih prostorskih aktov občine.

→ Odgovornost za izvajanje in spremljanje strategije

Za izvajanje strategije je zadolžen župan z občinsko upravo ter javnimi zavodi oz. podjetji, katerih ustanoviteljica je Občina Preddvor. *V okviru občinske uprave se za vsako tematsko področje določi odgovorna strokovna oseba.*

Za spremljanje izvajanja se vzpostavi strateška skupina, ki jo sestavljajo župan, predstavniki svetnikov in predstavniki občanov. Osnovo za spremljanje uresničevanja predstavljajo cilji in kazalniki, opredeljeni po tematskih področjih in izvedbeni načrt.

5.2. Finančni okvir

Vrednost izvajanja ukrepov celotne strategije v 10 letih je ocenjena na 12,9 mio EUR v stalnih cenah. V finančno oceno so vključene vsebine in aktivnosti, ki so zastavljene na novo in ne predstavljajo rednega tekočega financiranja posamezne dejavnosti oziroma rednih vzdrževalnih del. V skupni znesek tudi niso vključene naložbe v obnovo Gradu Dvor, Voke 2. faza in druge podjetniške naložbe, za katere se išče soinvestitorje.

Projekti so razdeljeni glede na pomen v dve skupini: 1 – prioritetni in 2 – drugi projekti. Skupna ocenjena vrednost prioritetnih projektov za desetletno obdobje znaša 9,4 mio EUR, ostali projekti pa so ocenjeni na 3,5 mio EUR.

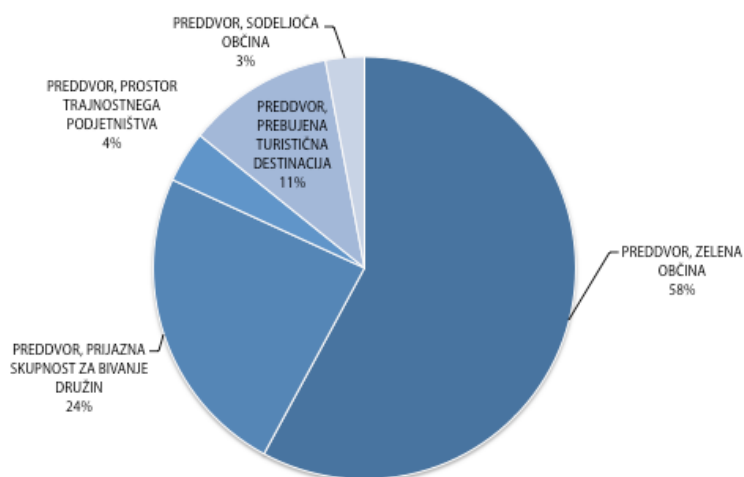
Vire za realizacijo strategije bo treba zagotavljati iz najmanj treh sklopov, in sicer:

- lastna sredstva Občine Preddvor (predvidoma 85 %)
- sredstva sofinanciranja s strani sredstev EU, RS in drugih programov (predvidoma 13 %),
- zasebna sredstva vlagateljev, koncesionarjev in izvajalcev javnih služb (predvidoma 2 %).

Finančno se bo strategija izvajala prek umeščanja programov, projektov oziroma operacij v vsakokratni NRP proračuna Občine Preddvor.

Tabela 11 Indikativna ocenjena vrednost strategije po tematskih področjih

	TP/Ukrep/Aktivnost, projekt (s finančnimi posledicami)	SKUPAJ Ocenjena vrednost v EUR (10 let)	Indikativni viri financiranja		
			Proračun OP	EU/RS	Drugo
1	PREDDVOR, ZELENA OBČINA	7.495.492	6.709.242	786.250	0
2	PREDDVOR, PRIJAZNA SKUPNOST ZA BIVANJE DRUŽIN	3.101.700	2.397.300	679.400	25.000
3	PREDDVOR, PROSTOR TRAJNOSTNEGA PODJETNIŠTVA	510.000	255.000	95.000	160.000
4	PREDDVOR, PREBUJENA TURISTIČNA DESTINACIJA	1.455.000	1.230.000	150.000	75.000
5	PREDDVOR, SODELJOČA OBČINA	385.000	385.000	0	0
	SKUPAJ	12.947.192	10.976.542	1.710.650	260.000
	Od tega prioriteta 1	9.414.692	7.942.792	1.241.900	230.000
	Od tega prioriteta 2	3.532.500	3.033.750	468.750	30.000

Slika 5 Ocenjena finančna struktura strategije po tematskih področjih

5.3. Analiza tveganj

Izvajanje Strategije trajnostnega razvoja občine Preddvor 2026 bo skozi dolgo časovno obdobje podvrženo številnim dejavnikom tveganja, tako znotraj ustroja občine Preddvor kakor tudi zunanjim vplivom. V nadaljevanju opredeljujemo ključne dejavnike tveganja in možne odzive občine za zmanjšanje njihovega vpliva ali celo preprečitev. Dejavniki tveganja temeljijo na predvidevanjih objektivnih tveganj, na katere v času načrtovanja občina ne more vplivati. Posamezne dejavnike tveganja smo ocenili glede na možnost pojavljanja po naslednji metodologiji:

- ocena verjetnosti dogodka (VD) v razponu od 1 (najnižja) do 5 (najvišja),
- ocena posledic (OP) v razponu od 1 (najnižja) do 5 (najvišja),
- skupna ocena tveganja oz. skupna ocena kritičnega dejavnika uspeh: $SOT = VD \times OP$.

Skupna ocena tveganja za realizacijo strategije je 91 od 175 točk, kar pomeni **srednjo** stopnjo tveganja za uresničevanje strategije. Za zmanjšanje tveganj bo treba največjo pozornost posvečati dejavnikom tveganja, katerih skupna ocena presega 10 točk: zniževanje lastnega razvojnega finančnega potenciala, malim občinam neprijazna EU finančna kohezijska politika 2014–2020 ter velika odvisnost od lastnikov ključnih objektov in zemljišč v občini, kar je predpogoj za uvajanje večjih sprememb v turizmu in aktiviranje nekaterih neizkoriščenih potencialov (pr. Grad Dvor ...).

Tabela 12 Analiza tveganj

Tveganja	Ukrepi za zmanjšanje tveganja	VD	OP	SOT
Notranji dejavniki				
Zniževanje razvojnega oziroma investicijskega dela proračuna (npr. zmanjšanje primerne porabe, pritisk na tekočo porabo, zmanjševanje izvernih prihodkov ...)	➔ Optimizacija proračuna ➔ Zmanjšanje tekoče porabe ➔ Proaktivno pridobivanje dodatnih virov ➔ Iskanje alternativnih modelov financiranja (npr. večje vključevanje zasebnega sektorja) ➔ Sprememba strategije ➔ Podaljšanje roka izvedbe strategije	4	5	20
Pomanjkanje kadrovskih virov in znanj v občinski upravi za vodenje neinvesticijskih projektov, delo z ljudmi in uvajanje sprememb	➔ Usposabljanje strokovnih delavcev občinske uprave, zadolženih za posamezno tematsko področje strategije ➔ Večja pomoči s strani BSC Kranj, CTRP in drugih podpornih služb ➔ Vključevanje prostovoljcev - občanov ➔ Zunanje mentorstvo in pomoč	2	4	8
Spreminjanje razvojnih prioritiet s strani vsakokratnega vodstva občine	➔ Tesno sodelovanje občinskih svetnikov v procesu priprave, sprejemanja in izvajanja strategije	2	2	4
Zunanji dejavniki				
Novi operativni program Evropske kohezijske politike 2014-2020 in program razvoja podeželja 2014 – 2020 ne podpirata investicijskih potreb malih občin	➔ Priprava in usmeritev v neinvesticijske projekte ➔ Povezovanje s sosednjimi občinami in mednarodnimi partnerji	4	5	20
Velika odvisnost razvoja turizma ob jezeru od lastnikov zemljišč, hotela in potencialnih investitorjev	➔ Proaktivna vloga občine ➔ Vzpostavitev partnerskih odnosov	5	5	25
Majhna kritična masa občine; malo občanov, ki bi prevzeli iniciativno za povezovanje (vedno isti)	➔ Spodbujanje občanov, ki se doslej niso vključevali v lokalno skupnost, vaško življenje ali lokalna društva ➔ Čim več neformalnih, odprtih dogodkov ➔ Novi pristopi v komuniciranju	4	2	8
Čas – dolgoročen načrt Strategija velja 10 let. Za tako dolgo obdobje je načrtovanje tvegano.	➔ Tekoče spremljanje in usmerjanje strategije ➔ Kakovostna in premišljena zasnova izvedbenih projektov ➔ Doseganje sinergij med projekti ➔ Novelacija strategije	3	2	6
Skupaj		91/175		

Viri in literatura

1. Strategija izgradnje kanalizacijskega sistema v občini Preddvor, oktober 2012, ažurirano 2016-04-16
2. Lokalni energetske koncept Občine Preddvor, APE, oktober 2011
3. Preddvorske pohodniške poti, April 2014
4. Določitev koeficientov razvitosti občin za leto 2015, Ministrstvo za finance
5. Statistični podatkovni portal Statističnega urada Republike Slovenije, <http://www.stat.si/statweb>
6. Poslovno poročilo Komunala Kranj za leto 2014
7. Regionalni razvojni program Gorenjske 2014-2020, BSC Kranj
8. Izvajanje pomoči na domu, Analiza stanja v letu 2014, Inštitut RS za socialno varstvo, Ljubljana, junij 2015
9. Občinski prostorski načrt Občine Preddvor, Uradno glasilo Občine Preddvor, št. 8/XX
10. Javni razpisi občine za sofinanciranje na področju sociale, kulture in športa 2014, 2015
11. Poročilo OP Preddvor za leto 2015
12. Poročilo Osnovno zdravstvo Gorenjske za leto 2015
13. Letno poročilo Energetike Preddvor d. o. o. za leto 2013
14. Načrt Zavoda za turizem za leto 2015
15. Informacija o poslovanju gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov na Gorenjskem v letu 2014, AJ PES
16. Gospodarsko gozdni načrt Gozdnogospodarskega območja Kranj, 2011-2020, št. 03/11, Zavod za gozdove Slovenije, OE Kranj
17. OPPN športni park Voge, osnutek
18. Zapisniki krajevnih odborov
19. Proračun Občine Preddvor za leto 2016 in zaključni račun za leto 2015

Priloge

Priloga 1 Izvedbeni načrt do 2026

	TP/Ukrep/Aktivnost, projekt	Nosilec	P	SKUPAJ		Indikativni časovni okvir		
				Ocenjena vrednost v EUR	Potencialni vir sofinanciranja	2017-2018	2019-2022	2023-2026
1	PREDDVOR, ZELENA OBČINA			7.495.492				
	Ukrep 1.1. Dokončanje okoljske infrastrukture			5.652.992				
1	Novogradnja vodovoda Možjanca s sočasno obnovo ceste	OP	1	697.052	EU OPKP			
2	Dokončanje kanalizacijskega omrežja v aglomeracijah	OP		4.355.940				
2.1.	Zgornje Tupaliče 2. faza, kanalizacija in vodovod	OP	1	1.627.000				
2.2.	Potoče	OP	1	883.940				
2.3.	Mače (skupaj z vodovodom, če bo prenesen na občino)	OP	2	1.845.000				
3	Sofinanciranje MČN v naseljih	OP	2	200.000				
4	Ureditev zbirnega centra odpadkov	OP	1	400.000	Taksa			
	Ukrep 1.2: Izboljšanje varnosti, dostopnosti in trajnostnih rešitev v prometu			1.000.000				
5	Urejanje dostopov do kmetij oz. zaselkov v Kokri	OP	1	200.000				
6	Javna razsvetljava: uskladitev z uredbo	OP	1	45.000				
7	Celostna trajnostna mobilnost (vključuje različne investicije in mehke ukrepe)	OP	1	725.000	EU OPKP, LAS			
8	Električna mobilnost	OP, OŠ, DSO	2	30.000	EU OPKP, LAS			
	Ukrep 1.3: Urejanje obale jezera Črnava in območja parka gradu Hrib			325.000				
9	Pridobitev priobalnega pasu jezera v najem/lastništvo	OP	1	25.000				
10	Upravljanje in enotni režim	OP, DRSV	1	100.000	EU OPEKP Br			
11	Postopna izvedba ureditev obale jezera Črnava	OP+investitorji	1	200.000	EU OPEKP Br			
	Ukrep 1.4: Skrb za podobo vaških središč in krajino			232.500				
12	Načrt notne urbane/parkovne opreme za vse ureditve zunanega prostora	OP	1	5.000				
13	Ureditev vaških jeder: Bele, Možjanca, Bašelj, Tupaliče, Kokra	OP, KO, društva	1	60.000	LAS			
14	Ureditev središča Preddvora v skladu z OPPN Preddvor	OP, KO, društva	1	150.000	EU OPKP-mobilnost			
15	Ureditev prepoznavne simbolne oznake ob vstopu v občino	OP, lokalni umetniki	2	7.500	LAS			
16	Pilotne aktivnosti za promocijo biotske pestrosti, ohranjanje krajine	BSC, CTRP	2	10.000	EU OPEKP Br			
	Ukrep 1.5.: Trajnostna gradnja, energetska oskrba in prilagajanje podnebnim spremembam			285.000				
17	Preventivni in sanacijski ukrepi pred erozijo in poplavami (študija poplavne ogroženosti)	OP, Direkcija za vode RS	1	150.000	RS			
18	Nadgradnja civilne zaščite	OP	1	80.000	Interreg SI-AT			
19	Nadaljevanje energetske optimizacije javnih zgradb, pregledi ...	LEAG	2	55.000	EU OPKP			
2	PREDDVOR, PRIJAZNA SKUPNOST ZA BIVANJE DRUŽIN			3.101.700				
	Ukrep 2.1: Mladim in družini prijazno okolje			265.000				
20	Pridobitev certifikata "mladim prijazna občina"[1]	Iniciativa mladih	1	10.000				
21	Podpora organiziranim prostočasnim dejavnostim mladim in počitniškemu varstvu	OP, Društva	1	100.000	LAS			
22	Prostor za druženje mladih (15- 25) in podpora pobudam socialne aktivacije mladih	Iniciativa mladih	1	155.000	EU OPEKP			
	Ukrep 2.2: Izgradnja športne infrastrukture			1.927.000				
23	Športno rekreacijskega parka Voke (OPPN Voke) -1. faza	OP	1	827.000	FŠ			
24	Manjše ureditve otroških igrišč in odprtih športnih površin in obnova opuščanih	OP, KO, društva	1	100.000	FŠ, LAS			
25	Obnova in prizidek k obstoječi telovadnici OŠ (priprava dokumentacije, izvedba)	OP	2	1.000.000	FŠ			
	Ukrep 2.3: Urejanje poti in prostorov za sprostitve v naravi			100.000				
26	Načrt vseh obstoječih poti (digitalni) s predlogi nadgradnje	ZTP +PD, KO	1	10.000				
27	Izvedba potrebnih oznak na terenu in manjših ureditev počivališč, razgledišč, foto točk ...	ZTP + PD, KO	1	25.000	LAS			

	TP/Ukrep/Aktivnost, projekt	Nosilec	P	SKUPAJ		Indikativni časovni okvir		
				Ocenjena vrednost v EUR	Potencialni vir sofinanciranja	2017-2018	2019-2022	2023-2026
28	Sonaravna ureditev Otoka na Kokri: naravno kopališče	OP	1	15.000	LAS			
29	Urejanje obrežja Kokre – piknik prostori in pot ob Kokri	OP, ZTP, lastniki zemljišč, KO	2	50.000	LAS			
	Ukrep 2.4: Revitalizacija Gradu Dvor in grajskega parka			554.700				
30	Ureditev grajskega parka	OP	1	364.700				
31	Priprava idejnih programskih in prostorskih rešitev ter iskanje investitorjev	OP	1	90.000				
32	Vzdrževanje gradu in kasneje revitalizacija gradu s partnerji	OP in soinvestorji	2	100.000	Ni virov			
	Ukrep 2.5: Podpora iniciativam občanov za druženje			255.000				
33	Podpora iniciativam občanov, ki ustvarjajo priložnosti za srečevanje in druženje občanov	ZTP	1	100.000				
34	Program medgeneracijskega središča in programi starejših	DU, CTRP, DSOP	1	155.000	EU OPEKP			
3	PREDDVOR, PROSTOR TRAJNOSTNEGA PODJETNIŠTVA			510.000				
	Ukrep 3.1: Pospeševanje pridelave hrane in lokalne samooskrbe			105.000				
35	Aktiviranje in podpora (malim) kmetijam	CTRP, KGZ	1	10.000	LAS			
36	Uvesti lokalno hrano v OŠ in vrtec Preddvor	OŠ	1	5.000				
37	Podpora organizaciji oz. aktivnostim, ki bi povezale ponudnike lokalne hrane	Je še ni	1	50.000				
38	Spodbujanje in učenje vrtnarjenja, zeliščarstva, biodinamične in ekološke pridelave ...	CTRP	2	25.000	LAS			
39	Ribogojstvo in promocija lokalne postrvi	BSC, CTRP	2	15.000	LAS			
	Ukrep 3.2: Lokalna lesno-gozdna in lesno-energetska veriga			80.000				
40	Podpora usposabljanju mladih in brezposelnih za delo v gozdu in predelavi lesa	OP, BTŠ, CTRP	1	50.000	EU OPEKP			
41	Povezovanje dobaviteljev biomase/ lastnikov gozdov za oskrbo DOLB Preddvor	Energetika	2	30.000				
	Ukrep 3.3: Podjetniški pospeševalnik za mlade, ustvarjalne in podjetne			325.000				
42	Uvedba podjetniške in inovacijske dejavnosti v OŠ Preddvor	OOZ Kranj, OŠ	1	100.000	Sponsorji			
43	Zagotavljanje poslovnih lokacij na širšem območju Jelovice, izdelava OPPN Jelovica	Lastniki, OP	1	100.000				
44	Start-up šola za podjetništvo (zelene ekonomije, turizem, dopolnilne dejavnosti)	BSC Kranj, OOZ Kranj	2	100.000	EU OPEKP			
45	Sofinanciranje raziskovalnih, magistrskih in diplomskih nalog, uporabnih za razvoj občine	OP	2	25.000				
4	PREDDVOR, PREBUJENA TURISTIČNA DESTINACIJA			1.455.000				
	Ukrep 4.1.: Razvoj produktov			250.000				
46	Razvoj in tržno aktiviranje prednostnih turističnih produktov	ZTP	1	250.000	LAS, Interreg			
	Ukrep 4.2.: Promocija in trženje turistične destinacije Preddvor			330.000				
47	Zasnova zgodbe, trženjske znamke in novih komunikacijskih materialov, spletne strani, socialnih omrežij	ZTP	1	25.000	LAS, Interreg			
48	Izvedba promocijskih in trženjskih aktivnosti	ZTP	1	300.000	LAS, Interreg			
49	Panoramske kamere	ZTP	2	5.000	LAS, Interreg			
	Ukrep 4.3: Organiziranost in upravljanje destinacije			650.000				
50	Upravljanje ZTP (skupaj za 10 let)	ZTP	1	600.000				
51	Lokalno in medobčinsko, regijsko povezovanje in mreženje (vključno s TD)	ZTP	1	50.000				
	Ukrep 4.4: Oživljanje dediščine, vezane na arheologijo Slovanstva			105.000				
52	Mednarodni projekti in dogodki, vezani na slovanstvo	ZVKD OE Kranj	1	30.000	sof. drugih			
53	Raziskave arheo dediščine v Preddvoru	ZVKD OE Kranj	1	30.000	sof. drugih			
54	Predstavitve praslavanskih lokacij in jedi v občini	ZVKD OE Kranj, društva, CTRP	1	10.000	LAS, Interreg			
55	Slovanska vas: idejna zasnova, iskanje partnerjev	OP, ZVKD OE Kranj	2	15.000	LAS, zasebni			
56	Zasnova muzeja Slovanstva in interpretacija slovanske arheo dediščine	OP, ZTP, ZVKD OE Kranj	2	20.000	LAS, Interreg, zasebni, CE			
	Ukrep 4.5: Spodbujanje investicij v turistične namestitve			120.000				
57	Zasnova koncepta razpršenega hotela	ZTP	1	10.000				
58	Sofinanciranje naložb v zasebne namestitve in spremljajočo turistično ponudbo	OP, ZTP	1	100.000				
59	Vzpostavljanje dialoga z lastniki hotela Bor pri iskanju investitorjev	OP, ZTP	1	10.000				

	TP/Ukrep/Aktivnost, projekt	Nosilec	P	SKUPAJ		Indikativni časovni okvir		
				Ocenjena vrednost v EUR	Potencialni vir sofinanciranja	2017-2018	2019-2022	2023-2026
5	PREDDVOR, SODELUJOČA OBČINA			385.000	0			
	Ukrep 5.1.: Upravljanje občine: razvoja, prostora in financ			200.000				
60	Vzpostavitev in delovanje strateške skupine, usposabljanje strokovnih delavcev občine za razvoj	OP	1	50.000				
61	Vzpostavitev razvojnih skupin Kokra in Možjanca (socialna aktivacija)	OP, KO, društva	1	50.000	LAS			
62	Priprava manjkajočih prostorskih dokumentov in novega OPN	OP	1	100.000				
	Ukrep 5.2.: Komuniciranje z občani			110.000				
63	Načrt komuniciranja z občani za izvedbo sprememb	OP	1	5.000				
64	Novi digitalni mediji za komuniciranje Občine z občani, investitorji, društvi ...	OP	1	50.000				
65	Pametna občina: aplikacije	OP	1	25.000				
66	Posodobitev koncepta lokalnega časopisa	OP	1	5.000				
67	Novi načini sodelovanja občanov z občino (novi pristopi): prostovoljstvo ... praksa študentov	OP	1	25.000	Evropa za državljane			
	Ukrep 5.3.: Sodelovanje navzven			75.000				
68	Medobčinsko in regionalno povezovanje	OP	1	25.000				
69	Mednarodno mreženje (Preddvor-Železna Kapla, 1-2 pobrateni mesti, mednarodno združenje)	OP	1	50.000	EU Twinning			
	VSE SKUPAJ			12.947.192		0	0	0
	Prioriteta 1			9.414.692				
	Prioriteta 2			3.532.500				

Legenda:

P Prioriteta

OP Občina Preddvor

KO Krajevni odbor

ZTP Zavod za turizem Preddvor

OŠ Osnovna šola

ZVKD Zavod za kulturno dediščino Republike Slovenije, Območna enota Kranj

BSC Kranj – Regionalna razvojna agencija za Gorenjsko

BTŠ Biotehniški šolski center Naklo

CTRP Center za trajnostni razvoj podeželja

DOSP Dom za starejše občane

FŠ Fundacija za šport

LAS Program razvoja podeželja/ Lokalne akcijske skupine / Program, ki ga vodi skupnost / BSC Gorenjska košarica

Interreg – katerikoli program evropskega teritorialnega sodelovanja

CE – Creative Europe

ESS Evropski socialni sklad

EU OPEKP Operativni program evropske kohezijske politike 2014-2020 (ESRR, ESS)

Br – biotska raznovrstnost (pričakovani projekt Kamniško Savinjskih Alp)

Priloga 2 Kazalniki razvitosti Občine Preddvor 2015

Priloga 2a Občina Preddvor v številkah leta 2015 v primerjavi z letoma 2000 in 2008, Gorenjsko in Slovenijo

Kazalnik	Občina Preddvor	Gorenjska	Slovenija	Ocena
Velikost v km ²	87	2137	20273	
Število naselij	14	468	6036	
Število hišnih števil	1131	49549	549347	
Demografija				
Število prebivalcev H2_2000	2975	196716	1985557	
Število prebivalcev H2_2008	3474	200952	2022629	
Število prebivalcev H2_2015	3568	203929	2063077	
Absolutna sprememba 2015 - 2000	586	7213	72805	↗
Absolutna sprememba 2015 - 2008	94	2977	40448	↗
Indeks 2015/2000	119,6	103,66	103,7	↗
Indeks 2015/2008	102,7	101,5	102	→
Skupni prirast na 1.000 prebivalcev, 2015	7,3	-0,3	0,9	↗
Naravni prirast na 1.000 prebivalcev, 2015	-5,9	2,1	1,1	↘
Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev, 2015	13,2	-2,3	-0,2	↗
Gostota poselitve, število prebivalcev/km ² , 2015	41,0	95,4	101,8	
Število žensk, H2_2015	1837	102958	1040523	
Delež ženskega prebivalstva, H2_2015	51,5 %	50,5 %	50,4 %	
Delež prebivalcev 0-14 let, H2_2015	16,3 %	15,8 %	15 %	↘
Delež prebivalcev 15-64 let, H2_2015	62,4 %	65,9 %	67 %	↘
Delež prebivalcev 65+, H2_2015	21,2 %	18,3 %	18 %	↗
Delež prebivalcev 80 in več let, H2_2015	7,3 %	5 %	4,9 %	↗
Povprečna starost, H2_2000	37,6	38,1	38,8	
Povprečna starost, H2_2008	41,5	40,6	41,1	
Povprečna starost, H2_2015	42,9	42,2	42,6	↗
Indeks staranja, H2_2008	100	108,6	116,3	
Indeks staranja, H2_2015	128,2	115	121,4	↗
Število gospodinjstev, 2015	1200	77253	820541	
Povprečna velikost gospodinjstva, 2015	2,8	2,6	2,5	→
Povprečno število otrok v družinah z otroki	1,75	1,63	1,56	↗
Zaposlovanje in delovna mesta				
Delovno aktivno prebivalstvo (po prebivališču), dec. 2008	1431	86530	880252	
Delovno aktivno prebivalstvo (po prebivališču), dec. 2015	1477	82180	803644	→
Zaposlene osebe (po sedežu dela), dec. 2008	535	66616	790231	
Zaposlene osebe (po sedežu dela), dec. 2015	510	60435	714530	↘
Samozaposlene osebe brez kmetov, dec. 2008	100	5389	56836	
Samozaposlene oseb brez kmetove, dec. 2015	150	7070	67290	↗
Registrirane brezposelne osebe, dec. 2008	58	4575	66239	
Registrirane brezposelne osebe, dec. 2015	94	7832	113076	→
Stopnja registrirane brezposelnosti, dec. 2008	3,9	5,0	7,0	
Stopnja registrirane brezposelnosti, dec. 2015	6,0	8,7	12,3	→
Število delovnih mest (brez kmetov), 2000	499	-	769276	
Število delovnih mest (brez kmetov), 2008	635	-	847067	
Število delovnih mest (brez kmetov), 2015	660	67505	781820	↗

Kazalnik	Občina Preddvor	Gorenjska	Slovenija	Ocena
Indeks števila delovnih mest 2015/2008	103,9		92,2	↗
Delovna mesta/delovno aktivno prebivalstvo, 2008	44,4 %	-	96,2 %	
Delovna mesta/delovno aktivno prebivalstvo, 2015	44,7 %	82,1 %	97,3 %	↘
Gospodarstvo in ekonomski kazalniki				
Število podjetij ¹² , 2008	231	14531	152541	
Število podjetij, 2014	303	18391	186433	↗
Število podjetij/1000 prebivalcev	85,2	90,2	90,4	↘
Prihodek podjetij v 000, 2008	31172	7185299	95786283	
Prihodek podjetij v 000, 2014	43063	6700736	93571789	
Indeks 2014/2008	138	93	97,7	↗
Število oseb, ki delajo v podjetjih, 2008	581	71699	881598	
Število oseb, ki delajo v podjetjih, 2014	717	68626	827400	↗
Število oseb, ki delajo/podjetje v občini, 2008	2,5	4,9	5,8	
Število oseb, ki delajo/podjetje v občini, 2014	2,4	3,7	4,4	↘
Dodana vrednost/ zaposlenega v gospodarskih družbah v EUR, 2014, AJPES	33.096	39.757	38.006	↘
Dodana vrednost/ zaposlenega v gospodarskih družbah v EUR, 2015, AJPES, Dejavnost I. Gostinstvo	19.856			
Povprečna neto plača v EUR, 2008	777,73	880,64	899,80	
Povprečna neto plača v EUR, 2015	890,14	1010,83	1013,23	↘
Indeks na Slovenijo, 2015	87,9	99,8	100,0	↘
Povprečna osnova za dohodnino 2009-2012, v EUR ¹³	8.185	-	Max. 11.817 Min. 4.200	↘
Mesto po koeficientu razvitosti občin, 2015	156/213	-	-	↘
Turizem				
Število vseh ležišč, 2008	370	23903	110248	
Število vseh ležišč, 2014	342	26307	113131	↘
Indeks 2014/2008	92,4	110,1	111,8	
Prihodi turistov, 2008	7465	585256	3083713	
Prihodi turistov, 2014 (op. še ni podatkov za 2015)	5933	706443	3524020	
Indeks števila turistov 2014/2008	0,79	120,7	114,3	↘
Prenočitve turistov, 2008	13885	1599633	9314038	
Prenočitve turistov, 2014	11564	1741288	9590642	
Indeks nočitev 2014/2008	0,83	108,9	103,0	↘
Obseg prihodkov od turistične takse v EUR, 2015, Občina Preddvor	12.683	-	-	-
Kmetijstvo¹⁴				
Število kmetijskih gospodarstev, 2000	133	5040	86467	
Število kmetijskih gospodarstev, 2010	121	4476	74646	↘
Ekonomska velikost (v 1000 EUR), 2010	1757	67728	913194	
Ekonomska velikost kmetije/kmetijsko gospodarstvo (v EUR), 2010	14520	15131	12233	→
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijsko gospodarstvo (v ha), 2000	6,6	6,6	5,6	
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijsko gospodarstvo (v ha), 2010	7,3	7,0	6,4	↗
Delež površine njiv glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %), 2000	15,9	22,0	35,1	
Delež površine njiv glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %), 2010	17,9	26,8	35,9	→
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na 1.000 prebivalcev (v ha), 2000	296	170	244	
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na 1.000 prebivalcev (v ha), 2010	252	155	232	↗

¹² Podatek za nanaša na vsa podjetja, registrirana kot pravna ali fizična oseba, ki v opazovanem obdobju izkazuje prihodek ali zaposlene osebe. Med podjetja so všteti tudi zavodi in podobne organizacije.

¹³ Določitev koeficientov razvitosti občin za leto 2015, Ministrstvo za finance

¹⁴ Podatki za kmetijstvo so na voljo le na podlagi popisov kmetij, ki so bili izvedeni leta 2000 in leta 2010.

Kazalnik	Občina Preddvor	Gorenjska	Slovenija	Ocena
Število glav velike živine na kmetijsko gospodarstvo, 2000	8,5	7,9	5,4	
Število glav velike živine na kmetijsko gospodarstvo, 2010	9,4	8,8	5,6	↗
Delež kmetijskih gospodarstev, ki redijo živino, 2000	100	96,3	89,6	
Delež kmetijskih gospodarstev, ki redijo živino, 2010	90,9	85,8	78,6	↗
Samozaposleni kmetje, 2008	56	1834	33509	
Samozaposleni kmetje, 2015	50	2193	24052	
Absolutna sprememba 2015-2008	-6	359	-9457	↘
Kmetijska gospodarstva z ekološkim kmetovanjem/v preusmeritvi, 2010	13 ¹⁵	171/15	1867/313	
Izobraževanje, kultura in šport				
Delež otrok, vključenih v vrtce po stalnem prebivališču, 2008	59,3	63,5	70,2	
Delež otrok, vključenih v vrtce po stalnem prebivališču, skupaj, 2014	76,6	72,8	76,5	↗
Delež otrok, vključenih v vrtce po stalnem prebivališču, 1. st. obd. 2014	50	47,5	56	
Delež otrok, vključenih v vrtce po stalnem prebivališču, 2. st. obd. 2014	91	89,1	89,8	↗
Število učencev na osnovno šolo/2008	167	237	205	
Število učencev na osnovno šolo/2014	181	241	214	→
Število dijakov/1000 prebivalcev, 2008	48	9140	43	
Število dijakov/1000 prebivalcev, 2014	43	7871	37	↘
Število študentov visokošolskega izobraževanja, 2008	217	11674	114391	
Število študentov visokošolskega izobraževanja, 2014	164	8298	83699	↘
Število študentov/ 1000 prebivalcev, 2014	39	41	39	
Število diplomantov/1000 prebivalcev, 2008	7	8,42	8,47	
Število diplomantov/1000 prebivalcev, 2014	9	8,75	8,92	↘
Število društev, AJ PES, Marec 2016	34	-	23.839	
Površina pokritih/nepokritih vadbenih prostorov v m ² / na 1000 prebivalcev, Šport v številkah leta 2013	81/9.923	371/ 3.794	293/2.903	
Delež prebivalcev vključen v vsaj eno lokalno društvo, Anketa, 2016	46,3 %	-	-	
Socialno in zdravstveno varstvo				
Število oskrbovancev v domovih institucionalnega varstva za starejše na 1000 prebivalcev, 2014	(233 mest)	9,0	9,7	
Število uporabnikov pomoči na domu na dan 31. 12. 2014	6	593	6.888	
Število prebivalcev/priznanega nosilca splošne zdravstvene storitve, ZZV Kranj, 2015	3.568	1.890	1.939	↘
Stanovanja				
Število stanovanj, 2011	1283	78814	844656	
Delež naseljenih stanovanj, 2011	78,6 %	82 %	79 %	↘
Število stanovanj na 1.000 prebivalcev, 2011	363,3	387,4	412,0	
Število počitniških stanovanj, 2011	63	3415	20740	
Povprečna uporabna površina stanovanja v m ² , 2011	96,1	84,7	79,6	↗
Varnost				
Število obsojenih polnoletnih in mladoletnih oseb, 2008	8	627	9228	
Število obsojenih polnoletnih in mladoletnih oseb, 2014	12	644	9729	
Obsojeni polnoletni in mladoletni na 1.000 prebivalcev, 2008	2,3	3,1	4,6	↘
Obsojeni polnoletni in mladoletni na 1.000 prebivalcev, 2014	3,4	3,2	4,7	→
Promet				
Dolžina lokalnih cest in javnih poti v km, 2015 (DRSC)	77,650	2581,506	32.149,768	
Gostota cestnega omrežja km/km ² , 2014 (* 2008)	1,1	1,5*	1,9	→
Vsa vozila skupaj, 2008	2250	127382	1343252	
Vsa vozila skupaj, 2014	2456	134401	1412316	

¹⁵ Število ekoloških kmetij, 2015

Kazalnik	Občina Preddvor	Gorenjska	Slovenija	Ocena
Osebnih avtomobil, 2001	1428	87278	881487	
Osebnih avtomobil, 2008	1799	103271	1045183	
Osebnih avtomobil, 2014	1912	105546	1068362	
Število osebnih avtomobilov na 1.000 prebivalcev, 2001	472	443	442	
Število osebnih avtomobilov na 1.000 prebivalcev, 2008	517,8	512	514	
Število osebnih avtomobilov na 1.000 prebivalcev, 2014	538	518	518	↗
Delež osebnih vozil, ki uporabljajo druga goriva (elektrika, plin, hibridni), SURS, 2014	NP	-	1 %	
Število uporabnikov javnega potniškega prometa, Alpetour, 2016	NP	-	-	
Delež oseb, ki vsak dan uporabi osebni avtomobil, Anketa, Občina Preddvor, 2016	57 %	-	-	-
Delež oseb, ki nikoli ne uporabi javnega prevoza, Anketa, Občina Preddvor, 2016	59,5 %	-	-	-
Okolje				
Delež površine Natura 2000 območij (ZRSVN, 2015)	57 %	44,3 %	37 %	↗
Delež površine gozdov (ZGS, 2015)	74 %	65 %	58,4 %	↗
Število enot registrirane kulturne dediščine, Feb. 2016, Ministrstvo za kulturo	136	-	29812	
Nastali komunalni odpadki v kg/prebivalca, 2014	359	426	433	↗
Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca), 2008	340	415	416	
Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca), 2014	249	317	323	↘
Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca), 2008	-	338	340	
Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca), 2014	97	104	101	
Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih), 2008	NP	15,8	17,9	
Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih), 2014	NP	70,4	64,7	
Dolžina kanalizacijskega omrežja (km), Komunala Kranj, 2014 ¹⁶	12,902	791	8842	
Delež prebivalcev priključen na sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda, Komunala Kranj ¹⁷ , 2014	32,8 %	-	-	
Dolžina vodovodnega omrežja (km)	49	1349	24017	
Delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje v okviru javne službe (javni vodovod), 2014, Komunala Kranj (1.130 prebivalcev)	32,7	-	-	
Poraba vode dobavljene iz javnega vodovoda, v gospodinjstvih v m ³ /prebivalca, 2008	NP	50,0	44,0	
Poraba vode dobavljene iz javnega vodovoda, v gospodinjstvih v m ³ /prebivalca, 2014	NP	40,9	38,1	
Ocena emisij CO ₂ pri rabi energentov v občini Preddvor, LEK, 2010/2011	7.094 t/a	-	-	
Splošno				
Splošna ocena zadovoljstva bivanja v občini, Anketa, Občina Preddvor, 2016	6,6 od 10	-	-	

NP – ni podatka oz. do oddaje osnutka dokumenta, podatka ni bilo moč pridobiti

¹⁶ 1,627 km meteorne in 11,274 km fekalne kanalizacije, stanje 31.12.2014.

¹⁷ 243 prebivalcev na ČN Bašelj in 932 prebivalcev na ČN Preddvor, stanje 31.12.2014.

Priloga 2b Izbrani demografski kazalci po naseljih v občini Preddvor

Naselje	2011	2012	2013	2014	2015	Povprečna starost	Indeks staranja	Prebivalci 0-14 let (%)	Prebivalci 15-64 let (%)	Prebivalci 65 let ali več (%)	Abs. razlika 2015-2011
Občina Preddvor	3532	3543	3561	3556	3579	42,6	128,2	16,4	62,5	21,1	47
Bašelj	422	425	416	421	435	38,9	79,8	20,5	63,2	16,3	13
Breg ob Kokri	108	107	106	100	109	42,2	120	18,3	59,6	22	1
Hraše pri P.	27	28	26	24	23	...	...	...	...	...	-4
Hrib	70	72	71	72	68	44,3	188,9	13,2	61,8	25	-2
Kokra	264	266	276	274	265	41	95,1	15,5	69,8	14,7	1
Mače	134	137	129	132	135	38,2	86,4	16,3	69,6	14,1	1
Možjanca	54	58	57	59	60	47	188,9	15	56,7	28,3	6
Nova vas	130	137	130	131	131	46,4	200	13	61,1	26	1
Potoče	357	351	356	356	352	61,3	868,2	6,3	39,5	54,3	-5
Preddvor	837	835	859	861	878	40,3	99,3	16,9	66,4	16,7	41
Spodnja Bela	99	97	100	98	93	41,2	104,8	22,6	53,8	23,7	-6
Srednja Bela	305	303	311	330	323	38,8	80,8	22,6	59,1	18,3	18
Tupaliče	408	406	411	401	402	41,1	100	15,2	69,7	15,2	-6
Zgornja Bela	317	321	313	297	305	40	86,8	17,4	67,5	15,1	-12

Vir: SURS

Priloga 3 Pregled realizacije ciljev preteklega razvojnega programa občine 2001-2010 (stanje 2015)

Program	Projekt/aktivnost 2001-2010 (2015)	Realizacija
Program 1: Preddvor EKO		
Cilj 1: Kanalizacijski sistem in ČN	90 % objektov v južnem delu občine priključiti na kanalizacijo	→
Cilj 2: Daljinsko ogrevanje na biomaso	Sistem Preddvor	✓
	Manjši sistem Kokra	0
Cilj 3: Ravnanje z odpadki	Uvesti ločeno zbiranje odpadkov v vseh naseljih	✓
	Sanirati divja odlagališča	✓
Cilj 4: Cestna infrastruktura	Obnoviti ključne lokalne ceste in mostove	→
	Ob posegih v ceste izboljšati varnost pešcev s pločniki in razsvetljavo	→
	Do vseh naseljenih hiš urediti asfaltne ceste	→
Cilj 5: Vodooskrba in zaščita vodnih virov	Uveljavitev enotnega upravljanja vodovodnih sistemov	→
	Sanacija kritičnih vodovodov	→
	Postopna zamenjava azbestnih cevi in varovanje vodnih virov	→
Cilj 6: Vodotoki in jezera	Postopno urejanje kritičnih hudourniških in poplavnih voda	→
	Nadaljnja sanacija jezera Črnava	→
Cilj 7: Urejanje prostora	Uveljaviti prostorski plan	✓
	Urediti središče Preddvora in enotne informacijske označbe	✓
Program 2: Preddvor Kreativ		
Cilj 1: Zagotavljanje osnovnošolskega izobraževanja	Ustvariti optimalne pogoje za enoizmenski pouk in uvajanje devetletne osnovne šole	✓
	Izgradnja telovadnice oz. športne dvorane	0
Cilj 2: Spodbujanje aktivnosti občanov in društev	Sofinanciranje delovanja društev in aktivnosti, ki ohranjajo tradicijo, urejenost krajev, dejavnost mladine	✓
	Razviti programe "na mladih svet stoji"	→
	Sofinancirati raziskovalne, diplomske, magistrske in druge nadpovprečne naloge mladih Preddvorčanov	→
Cilj 3: Preddvor, izobraževalno in kreativno središče	Aktivirati propadajoče prostore gradu Dvor za javne izobraževalne in kulturne dejavnosti (op. Izveden brezplačen prenos iz države na občino)	0
Cilj 4: Ohranjanje vrednot kulturne dediščine	Ohraniti in predstaviti bogato kulturno dediščino Preddvora ter jo vključiti v turistične produkte.	→
Program 3: Preddvor Turizem		
Cilj 1: Razvoj novih in povezanih turističnih produktov	Razviti 8 inovativnih turističnih produktov, temelječih na kulturni dediščini in naravi Preddvora	→
Cilj 2: Lokalno povezovanje, informiranje in promocija	Vzpostaviti TIC	✓
	Zagotoviti dobro informiranje in servisiranje gostov, povečati porabo gostov v Preddvoru	✓
	Povečati število stacionarnih gostov prek učinkovite promocije in širših produktov LTO Kokra	0
Cilj 3: Urejanje turistično-rekreacijske infrastrukture in novih atrakcij v občini	Urediti turistično-rekreacijsko infrastrukturo: kolesarske, jahalne in pešpoti	→
	Opremiti nove turistične točke/ atrakcije	→
Program 4: Preddvor Land		
Cilj 1: Ohranjanje kmetijske dejavnosti v občini	Spodbujati posodabljanje kmetijske proizvodnje in uvajanje dopolnilnih dejavnosti	✓
	Spodbujanje integrirane in ekološke pridelave	✓
	Izobraževanje kmetov	✓
	Izboljšanje posestne in kmetijske strukture kmetijskih zemljišč	→
Cilj 2: Zagotovitev poseljenosti demografsko ogroženih območij: Kokra, Možjanca	Celostni in individualni pristop k razvoju vasi Kokra	→
	Celostni in individualni pristop k razvoju vasi Možjanca	→
Program 5: Preddvor Business		
Cilj 1: Zagotovitev prostorskih pogojev za urbanistično in krajinsko sprejemljiv razvoj podjetniškega sektorja	Poslovno obrtna cona	→
	Spodbujati povezovanje med Jelovico in novo obrtno cono	0
Cilj 2: Nastajanje novih malih podjetij in rast obstoječih podjetij	Podpreti nastajanje novih in pomagati pri investiranju in rasti obstoječih podjetij, še zlasti tistih, ki vlagajo v turizem, nove tehnologije	0
Cilj 3: Ekološka posodobitev proizvodnje in storitev	Podpirati projekte podjetij, obratov in hotelov, ki uvajajo okoljski ISO standard ali drug model zmanjševanja obremenjevanja okolja	0
Program 6: Preddvor Senior		
Cilj 1: Zagotoviti pogoje za prostorski razvoj dejavnosti starejših občanov	Zagotoviti možnosti gradnje sodobnih objektov, povezanih z varstvom starejših, zdravstvom in klimatskimi terapijami, v občinskih planskih	✓

Program	Projekt/aktivnost 2001-2010 (2015)	Realizacija
	dokumentih	
Cilj 2: Izgradnja image-a Preddvora kot starejšim prijaznega kraja	Spodbujanje sodelovanja občanov in institucij za varstvo starejših	✓
	Razvijati pozitivno klimo in odnos prebivalstva do starejših	✓
	Odpravljanje arhitektonskih ovir za invalide in vozičke	→
Program 7: Preddvor Partner		
Cilj 1: Identificiranje občanov s skupnimi razvojnimi cilji	Aktualizirati lokalni časopis	✓
	Posodobiti spletne strani občine	✓
	Promocijski letak – povzetek razvojnega programa	0
	Grb občine – vedno in povsod, kadar je udeležen denar občine	→
	Letna srečanja občanov in društev z županom in občinskim svetom: NAJ dosežek študenta, starostnika, razvojna ideja	0
	Usposabljanje občinske uprave	✓

Legenda: ✓ Realizirano → Delno realizirano, se še nadaljuje 0 Ni realizirano

Priloga 4 Socio-ekonomska in okoljska analiza stanja

Ločen dokument

Priloga 5 Strategija razvoja in trženja turistične destinacije Preddvor

Ločen dokument